

detský čin roka

Príbehy detí, ktoré pomáhajú

6. 10. - 30. 11. 2025

ZAPOJTE SA DO DETSKEJ POROTY

Podporiť dobrý skutok
rovesníkov je tiež
veľký čin!

25. ročník projektu
prebieha pod záštitou
Ministerstva školstva, výskumu, vývoja
a mládeže Slovenskej republiky.

Strategický partner

Nadácia

Hlavný partner

ARICOMA

Mediálny partner

Partneri

Liga za
duševné
zdravie

PONTON

DETSKÝ ČIN ROKA 2025

Každý rok je projekt v niečom iný, podľa toho, čo deti aktuálne žili a čo sa dialo v spoločnosti, keďže príbehy deti priamo reagujú na aktuálne dianie na Slovensku.

Je obdivuhodné ako deti vedia zareagovať v kritických situáciách a príbehy z kategórie Záchrana ľudského života sú toho dôkazom. V roku 2025 sme mali mimoriadne veľa silných príbehov v tejto kategórii. Obdiv a uznanie patrí všetkým deťom, ktoré zaslali príbehy do tejto kategórie.

Detské príbehy, najmä tie z vidieka alebo menších miest, ukázali silné medzigeneračné prepojenie medzi členmi rodiny. Deti radi trávia veľa času so starými rodičmi a vzájomne si odovzdávajú lásku a zároveň deti s radosťou a oddane pomáhajú svojim starým rodičom.

V roku 2025 prebieha už **25. ročník** a je zaujímavé sledovať podľa listov detí ako narastá počet školských kolektívov, v ktorých integrácia zdravých detí s deťmi so zdravotným postihnutím sa stáva prirodzenou realitou. V tomto roku máme veľa príbehov s touto témou.

PRÍBEHY DETSKÝ ČIN ROKA 2025

Dostali sme veľa krásnych listov, ktoré hovorili o nasledovných detských skutkoch:

- ♥ záchrana ľudských životov v rôznych nečakaných situáciách a nehodách
- ♥ zastúpenie dospelého rodiča v domácnosti a pri každodenných povinnostiach
 - rôznorodé zbery, burzy hračiek, benefičné koncerty a vystúpenia, predaj ručne vyrobených výrobkov a finančné zbierky pre deti a ľudí, ktorý potrebovali pomoc
 - nezištná pomoc, rešpekt a spolupráca pri začleňovaní zdravotne znevýhodnených kamarátov v škole i mimo nej
 - pomoc kamarátom a spolužiakom, ktorí vážne ochoreli
 - pomoc ľuďom na ulici, či už bezdomovcom, starým alebo jednoducho neznámym ľuďom
 - pomoc starým ľuďom v domovoch, prípravy rôznorodých aktivít pre seniorov
 - zachránené mačičky, psíkovia, vtáčiky, korytnačky a iné
 - aktívne zapojenie deti do projektov rôznych neziskových organizácií, ktoré pomáhajú ľuďom na Slovensku ale i po celom svete

**ĎAKUJEME ZA VŠETKY PRÍBEHY O DETSKÝCH SKUTKOCH.
KAŽDÝ Z NICH, VEĽKÝ ČI MALÝ, AJ KEĎ NEBOL ZARADENÝ DO NOMINÁCIE,
UŽ UROBIL NÁŠ SVET KRAJŠÍ A LEPŠÍ A TO JE TO NAJCENNEJŠIE.**

Prečítajte či vypočujte si s deťmi príbehy o dobrých skutkoch a rozprávajte sa spoločne o hodnotách, ktoré prinášajú. Zapojte sa s deťmi do detskej poroty. Veríme, že aj tento rok sa príbehy v tejto online brožúre stanú inšpiráciou pre vás i pre deti a spoločne načerpáte pozitívnu energiu a motiváciu.

Aj tento rok nám bohužiaľ inflácia a navýšenie cien tlače a papiera nedovolili vytlačiť brožúru tak ako po minulé roky. Naše OZ má nulovu finančnú podporu od štátu a všetky financie na projekt získavame cez fundraisingové aktivity. Veríme však, že Vás príbehy potešia či už v online podobe alebo načítané na YOUTUBE.

**NOMINOVANÉ PRÍBEHY SÚ BEZPLATNE DOSTUPNÉ NA
www.detskycin.sk
A NA YOUTUBE NAČÍTANÉ KATKOU BRYCHTOVOU, LUDWIGOM BAGINOM A MAGDALÉNOU FÁBRYOVOU.**

AKO PREBIEHA HLASOVANIE - DETSKÁ POROTA

Súčasťou detskej poroty sa môžu stať žiaci základných škôl, špeciálnych základných škôl a primy až kvarty osemročných gymnázií tým, že sa zapoja do hlasovania.

Detská porota rozhodne o tom, ktorých osem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2025. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2025.

Každý žiak môže dať svoje ocenenie jednému zo skutkov v každej z ôsmich kategórií

- 1. ZÁCHRANA ŽIVOTA**
- 2. POMOC V RODINE**
- 3. POMOC ROVESNÍKOM**
- 4. POMOC ĽUDOM**

- 5. POMOC PRÍRODE**
- 6. DOBRÝ NÁPAD**
- 7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN**
- 8. DOBRÝ ČIN NA NETE**

Minulé roky sa nám neosvedčilo zasielanie poštou a preto sme sa rozhodli pre hlasovanie iba elektronicky cez **www.detskycin.sk**. Ďakujeme za porozumenie.

**Prosíme pedagógov a žiakov, aby zasielali hlasovacie lístky najneskôr
do 30. novembra 2025**
Hlasovanie prebieha elektronicky na
www.detskycin.sk

Online anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom ĽudiaĽuďom.sk

Anketu pre verejnosť organizujeme predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou môžu prispieť na projekt, podporiť dobro a hlavne sa inšpirovať dobrými skutkami detí. Jeden skutok za všetky kategórie, ktorý získa najväčšiu podporu verejnosti, dostane ocenenie Cena ĽudiaĽuďom.sk.

S pravidlami ankety sa môžete oboznámiť prostredníctvom webstránky
DetskyCin.LudiaLudom.sk

Saša Broadhurst-Petrovická, koordinátorka projektu a štatutárka OZ Detský čin roka
Magdaléna Fábryová, koordinátorka projektu

INŠPIRATÍVNY PRÍBEH

Marek - veľký hrdina

Päťročný chlapček, ktorý by si mal užívať detstvo so svojimi rodičmi a s kamarátmi v materskej škole. No náš hrdina nemá čas na hry a zábavu, on musí zvládať niečo, čo niekedy nezvládajú ani dospelí ľudia. Jeho ocka, pracovitého drobnochovateľa postihlo jedného dňa veľké nešťastie, a to cukrovka. Mohlo by sa na prvý pohľad zdať, že toto ochorenie má viacero ľudí a dá sa s tým žiť, ale len do určitej fázy. On kvôli nej stratil jednu nohu a odvtedy nastali komplikácie pri pohybe v domácom prostredí a aj vonku. Keďže mamka musí chodiť do práce a sestra do školy, Marek v niektoré dni ostáva doma s ockom po odchode všetkých doma sám. Boľavé miesta mu ponatiera masťou, aby ho noha menej bolela, pomasíruje

ju, spolu sa nejako pripravia na cestu do škôlky a ide sa. A verte, škôlka je od ich domu ďalej ako pár krôčikov. Slzy sa až tsnú do očí, keď vidíme toto malé stvorenie tlačiť ocka na vozíku, pričom ho skoro spoza neho ani nevidno. Pomaly cupitá z nohy na nohu a snaží sa ockovi čo najviac pomáhať pri tlačení, ako len dokáže. A práve táto situácia z neho robí spomínaného veľkého hrdinu. Ockova choroba mu v srdiečku vytvorila smútok, v škôlke sme videli, že sa trápi, že je veľmi nešťastný. Na jeho tvári chýbal úsmev šťastného dieťaťa. Postupne, ako si vo svojej detskej hlavičke uvedomuje, že noha sa nedá vrátiť späť, že ocko už musí takto žiť, začíname vidieť na jeho tvári úsmev, aj keď chce to ešte čas.

List napísala Gabriela Novotná, riaditeľka MŠ; skutok vykonal Marek v šk. roku 2024/2025
žiak MŠ Kladzany 45

I. kategória

ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Odvaha, risk, rozvaha
- ♥ Zodpovednosť a následky
- ♥ Normy, zásady, dodržiavania pravidiel
- ♥ Duchapřítomnosť, samostatnosť, spolupráca
- ♥ Hodnota ľudského života
- ♥ Vedieť podať prvú pomoc
- ♥ Skúška charakteru v krízovej situácii
- ♥ Hodnoty: skromnosť, nezištnosť, obetavosť

Nominované skutky v kategórii ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

A
LIST

Záchrana ľudského života

Gabika, Miška a Ninka duchapřítomne zachránili život neznámemu mužovi

Vo februári čakali naše žiačky Gabika, Miška a Ninka na autobusovej zastávke v Detve na autobus. Na zastávku prišla ešte pani s dieťaťom v kočíku a synom a staršia dôchodkyňa. Bolo chladno a mokro. K zastávke sa blížil postarší muž a už podľa chôdze sa nezdal byť úplne v poriadku. Zastal si na kraj zastávky. Muž mal problém s rovnováhou. Za zastávkou je zráz a potom betónový plot škôlky. Zrazu sa muž zrútil dozadu a v plnej sile zátylkom hlavy udel o betónový stupienok plotu. Muž ostal okamžite v bezvedomí, z hlavy mu vytekala krv, chrčal, lebo

mal zalomenú hlavu dopredu k hrudi. Naše žiačky hneď pribehli na záchranu. Gabika pánovi zastavovala krvácanie. Zo servítok vyrobila tlakový obväz a držala mu ho pritlačený na rane, ktorá krvácala. Obe dievčatá, Gabika a Miška, ho dali do stabilizovanej polohy. Miška sledovala, či dýcha. Ninka privolala záchranku a komunikovala cez telefón. Až do príchodu záchranárov sa dievčatá postarali o raneného v bezvedomí. Tých 12 minút, kým prišli záchranári a prevzali pána do svojej opatery, bolo nekonečných.

List napísala Mgr. Lýdia Kmeťová, pedagogička; skutok vykonali Gabriela Kmeťová, Nina Kmeťová, Nina Uhrinová v šk. roku 2024/2025 žiačky 7. a 9. triedy, ZŠ s MŠ, Školská 1575, Hriňová

B
LIST

Záchrana ľudského života

Patrik zachránil kamarátovi život po páde z bicykla

Paťo je veselý, nenápadný 12-ročný chlapec, ktorý je športovo založený a ktorého vášňou sú odjakživa bicykle. Určite si však nikdy nepomyslel, že raz bude musieť pomôcť a zachrániť život svojmu kamarátovi práve pri jazde na bicykli. Celé sa to udialo cez prázdniny – v lete minulého roka. Dňa 15. augusta 2024 bolo krásne počasie, ktoré väčšina ľudí využila na prácu v záhrade či výlet. Paťo sa spolu so svojim kamarátom Samuelom rozhodol, že sa pôjdu previezť na bicykloch na kopec za dedinou. Výšlap hore na lúku bol náročný, bolo teplo a dusno, no na jazdu

z kopca sa tešili obidvaja. V neďalekom lesíku skúšali rôzne skoky a triky, trénovali sa v rýchlosti, no po prudkom skoku z kopca Samo spadol a zostal ležať na zemi. Keď k nemu Paťo rýchlo pribehol, zbadal, že jeho kamarát leží nehybne na zemi a nereaguje. Snažil sa rýchlo zavolať pomoc, no v okolí nikto nebol. Nezaváhal a nespanikáril, zobral telefón a zavolať na tiesňovú linku. S rozvahou nahlásil a popísal, čo sa stalo, detailne vysvetlil celú udalosť a takmer 20 minút spolupracoval s operátorom tiesňovej linky. Samo sa prebral a po prvotnom

otrasy z pádu sa snažil postaviť, dokonca chcel ísť aj sám domov. Paťo si uvedomoval, že môže byť zranený a že situácia je vážna. Dôsledne dbal na to, aby kamarát dodržiaval pokyny od operátora ZZS, keďže Samo odmietal pomoc. Nakoniec ho presvedčil, aby počkali na príchod leteckej

záchrannej služby. Priletela helikoptéra, záchranári Sama ošetrili a vrtuľníkom odviezli do trencianskej nemocnice, kde si nakoniec pobudol niekoľko dní. Ktovie, ako by sa to skončilo, keby Paťo stratil duchaprítomnosť a nezachoval sa ako správny kamarát!

List napísala Mgr. Alena Fabianová, učiteľka slovenského jazyka; skutok vykonal Patrik Estergájoš, v šk. roku 2024/2025 žiak 7. triedy, ZŠ s MŠ Jána Smreka, Melčice-Lieskové

C
LIST

Záchrana ľudského života

Dávid neváhal a zachránil mladú lyžiarku s vážnym zranením

Počas jarných prázdnin sa konal každoročný lyžiarsky výlet s kamarátmi. Všetci sme sa tešili na lyžovačku v neďalekom lyžiarskom stredisku. Hneď prvé ráno sme sa vybrali na prvú lyžovačku. Po pár zjazdoch sa lyžiarsky terén zhoršil, vytvorili sa zľadovatené plochy a kopy snehu, tzv. bubny. Stačil jeden nepozorný pohyb a mladá lyžiarka Natália Maďarová (čerstvých 15 rokov) vyletela na jednom bubne, dopadla priamo na ďalší a odtiaľ sa už len nekoordinovane kotúľala snehom a zastavila ju až betónová päťka nešťastne umiestneného a nedostatočne chráneného snežného dela. Dávid Košťanský (13 rokov) lyžoval priamo za Naty. Keď ju videl padať, zabrzdil pri nej, nereagovala na meno, a keď videl krv, zostal

duchaprítomný a rovno volal 112. Hneď po ňom zabrzdl ďalšie deti a starší účastníci výletu. Dávidova duchaprítomnosť a chladná hlava zachránila Naty život. Prilba a lyžiarske okuliare boli od krvi, lyže rozlomené. Mala vážne zranenia brušnej dutiny a v kombinácii s vrodennou diagnózou slabšej zrážanlivosti krvi záležalo skutočne na každej minúte. Dávid odpovedal zdravotníkom na otázky, kým telefón neprevzala zodpovedná osoba. Naty bola z lyžiarskeho strediska prevezená do nemocnice vrtuľníkom. Aj vďaka Dávidovej správnej reakcii, všímvosti a rozumnému správaniu mohli lekári včas pomôcť a dnes je Naty v poriadku, bez zdravotných dôsledkov úrazu.

List napísala Jana Balogová, sestra Natálie Maďarovej, kamarátka Dávida Košťanského; skutok vykonal Dávid Košťanský, v šk. roku 2024/2025 t. č. žiak 7. triedy, ZŠ Československej armády 22, 080 01 Prešov

D
LIST

Záchrana ľudského života

Jakub zachránil kamaráta zasiahnutého elektrickým prúdom

Toto je príbeh odhodlania, húževnatosti, sily mladosti, rodičovskej lásky a aj oslava priateľstva. Kamaráti Lukáš a Jakub z obce Borinka si išli zakopať na futbalové ihrisko. Lopta im spadla do potoka, Lukáš po ňu skočil... a už nevyšiel. Vo vode ho zasiahol elektrický prúd, vykrikol, bezvládne spadol do vody, topil sa. Keď Jakub započul kamarátov výkrik, išiel sa pozrieť, čo sa deje. Zbadal ho bezvládneho ležať v potoku tvárou vo vode. Jakub preukázal veľké hrdinstvo a rozvahu: všimol si čerpadlo ponorené neďaleko Lukášovho tela. Vstúpil do vody a pocítil zásah elektrickým prúdom, ktorý ho, našťastie, neomráčil tak ako Lukáša. Hneď mu napadlo, že problém je v zlom čerpadle. Vyšiel z vody a za gumenú hadicu vytiahol čerpadlo z vody. Potom vběhol do potoka a svojho kamaráta, vysokého a statného basketbalistu (187 cm

vysoký), začal s námahou ťahať z vody na breh. Breh je v tom mieste strmý, Jakub sa šmýkal, bojoval, tisol Lukáša hore brehom, medzitým kričal o pomoc. Nakoniec kamaráta, už bledého v bezvedomí s modrými perami, vytiahol na breh a okamžite začal s resuscitáciou. Postupoval správne, ako z príručky prvej pomoci – umelé dýchanie, masáž srdca. Popritom ešte kričal o pomoc. Jeho volanie počul sused Rastislav, ktorý zavolať záchrannú zdravotnú službu. Najprv došla sanitka, potom vrtuľník. Lukáša ešte 30 minút resuscitovali a letecky dopravili do Bratislavy. Lukáš prežil, samotní záchranári ocenili kvalitné poskytnutie prvej pomoci. Jakub svojmu kamarátovi zachránil život a aj napriek nasadeniu vlastného života (mohli v potoku ležať vedľa seba), veľkému stresu a strachu o priateľa konal pohotovo,

neskutočne rozumne a obetavo. Prognóza Lukáša bola veľmi zlá, hrozila mu demencia, ochrnutie, oslepnutie, doživotná bezvládnosť. V nemocnici ho nevedeli prebrať z umelého spánku, vyše troch mesiacov bol v bdelej kóme. Precitával a naspäť upadal do kómy. Prebudil sa v novembri, ale, žiaľ, bez krátkodobej

pamäti. Nakoniec všetko zázračne dobre dopadlo. Jeho prebúdzanie do života a rekonvalescencia je už iný krásny a úspešný príbeh. Postupne, i keď pomaly, sa Lukášov stav zlepšuje a kamarát Jakub stojí stále pri ňom. My všetci sme nesmierne hrdí na Jakuba. Obdivujeme a ďakujeme mu za jeho veľký hrdinský čin.

List napísala Mgr. Petra Strížková, redaktorka a moderátorka Rádia Slovensko; skutok vykonal Jakub, v šk. roku 2024/2025 žiak 7. triedy, ZŠ Pri kríži 11, Bratislava

E
LIST

Záchrana ľudského života

Anička zachránila život spolužiakovi po páde z e-kolobežky

Volám sa Anička Kubačáková. Som celkom normálna baba, doobeda v škole a poobede s kamošmi vonku. Alan Jakubík je siedmak, rád vymýšľa somariny. Najmä s ostatnými kamošmi z triedy. Všetko by bolo fajn, len keby to ostalo v hraniciach noriem a bezpečnosti. Chalani a e-kolobežky je momentálny trend. Čím rýchlejšie, tým lepšie. Akoby si neuvedomovali pravidlá a vážnosť hroziaceho nebezpečenstva. Bol ďalší deň v týždni, po škole. Alan si zobral kolobežku, ale nedošiel ďaleko. V plnej rýchlosti narazil a preletel cez ňu. Ostal ležať. Videla som, čo sa stalo. Zovrelo mi hrdlo a zatmelo sa mi pred očami. Akoby som to bola ja, kto preletel cez riadenie. Okamžite som konala, v mysli som šrotovala, ako podať prvú pomoc. Veľmi mi vtedy pomohol mobilný telefón. Záchranná linka a dispečer na druhej strane ma inštruoval, čo presne mám robiť. Alan strašne kričal a moja

bezmocnosť, zmiešaná so snahou mu pomôcť, sa vo mne miešala ako vitamínový kokteil mojej mamy. Do príchodu záchranárov som bola stále pri Alanovi a konala som presne to, čo mi hovoril cudzí hlas z druhej strany. Našťastie, všetko dobre dopadlo. Pre Alana priletela helikoptéra, ktorú si vraj nepamätá. My ostatní ale áno. Celá dedina bola hore nohami. Aj nasledujúce dni v škole sme nehovorili o ničom inom ako o Alanovi, kolobežke a mne. Stala som sa tak trochu hrdinkou. Alan si musel poležať v nemocnici. Nebolo to dobré, ale vďaka lekárom a sestričkám sa pomaly dáva do poriadku, vďaka bohu. Na záver svojho príbehu by som len chcela povedať, že človek si začne vážiť každodenné samozrejmosti, bohužiaľ, veľakrát až príliš neskoro. Vážme si svoj krehký život a budme zodpovední nie len voči sebe, ale i okolitému svetu.

List zaslala Mgr. Izabela Chrobáková, pedagogička, skutok vykonala Anička Kubačáková, v šk. roku 2024/2025 žiačka 9. triedy, ZŠ s MŠ Staškov 502

II. kategória **POMOC V RODINE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Každodenné povinnosti v domácnosti, delba práce
- ♥ Docenenie rodičov, úcta k ich práci
- ♥ Láska a rešpekt voči jednotlivým členom rodiny
- ♥ Vzťah k starým rodičom - čo všetko pre nás urobili a čo môžeme urobiť my pre nich
- ♥ Pocit zmysluplnosti našich skutkov voči najbližším
- ♥ Spoluzodpovednosť a spolupatričnosť v rodine
- ♥ Schopnosť a ochota zastúpiť dospelých členov rodiny v krízových situáciách
- ♥ Lenivosť - schopnosť ju prekonávať
- ♥ Dobrý skutok - čo je samozrejmý a čo hodné ocenenia

Nominované skutky v kategórii POMOC V RODINE

A
LIST

Pomoc v rodine
Matejko sa snaží uľahčiť život svojej sestre Márii

V našej triede máme milého spolužiaka Matejka. Matejko má staršiu sestríčku Máriu. Keď mala Mária 1 a pol roka, zistili jej zriedkavé nervovo svalové ochorenie, charakterizované neschopnosťou sedieť, stáť a chodiť. Život s týmto ochorením veru nie je jednoduchý. Absolvovala už mnoho náročných operácií a ďalšie ju čakajú. Okrem toho musí veľa cvičiť a rehabilitovať. Máriin mladší braček Matejko jej veľmi ochotne pomáha zvládnuť nespočetné množstvo prekážok. Snaží sa jej uľahčiť život na vozíčku, pomáha rodičom, aby mohla Mária aspoň trochu napredovať. Je veľmi šikovný, skromný, nikdy som ho nepočula, aby sa na niečo sťažoval, frľal. Namiesto hrania sa so svojimi kamarátmi, trávi veľa voľného času so svojou sestrou, rozosmieva ju, hrá s ňou spoločenské hry, a to aspoň trochu odpútava

Máriu nemyslieť na to, čo má. Matejko je zároveň vzorný žiak. Učí sa na samé jednotky, ochotne pomáha spolužiakom, rád sa so všetkým podelí, je trpezlivý, hrá na gitaru. Keď rozpráva o Márii, v očiach mu vidno veľkú lásku. Mohla by som uviesť veľa príkladov, ako jej pomáha. Vyberám aspoň jeden. V obci sme mali nedávno akciu Čisté Vikartovce, do ktorej sa zapojila aj naša trieda. Zúčastnila sa na nej aj Matejkova rodina. Bolo obdivuhodné, ako Matej tlačil Máriu na vozíčku. Keď bolo potrebné pozbierať odpadky, „zaparkoval vozík“, potom ho starostlivo zabrzdil, pozbieral odpadky do svojho vreca a nezabudol časť podať aj Márii, ktorá držala svoje vrece. Tu bolo neskutočne vidno, aký má s ňou výborný vzťah. Veľmi si zaslúži zapojenie do detského činu roka.

List napísala Mgr. Viera Lajošová, triedna učiteľka; skutok vykonal Matej Kubov, v šk. roku 2024/2025
žiak 3. triedy, ZŠ s MŠ Vikartovce, Školská 138

B
LIST

Pomoc v rodine
Kristínka obetavo pomáhala mame s ojedinelým ochorením

Píšem o svojej dcére, ktorej som neskutočne vďačná a zároveň ju obdivujem, ako úžasne zvládla situáciu, ktorá nastala po tom, ako som si v práci zobrala týždeň dovolenky na to, aby som sa preliečila zo zápalu sedacieho nervu. Bolo to práve v strede leta a už chvíľu som mala bolesť v pravej nohe, takže som

zašla k lekárovi. Z bolesti nervu sa do troch týždňov stali bolesti také, že bez dcérinej pomoci som neurobila prakticky ani krok, pomáhala mi so všetkým v domácnosti, od varenia, žehlenia, upratovania, prania, prezliekania obliečok, a čo bolo hlavné, starala sa kompletne o všetky moje potreby, ako oblie-

kanie, vyzliekanie, pomoc s hygienou, podávanie liekov, volanie o pomoc susedov a záchranného zboru. Celé toto trvalo do januára, keď ma zobrali na liečenie do nemocnice, keďže mi za toho pol roka zistili ojedinelé nevyliciteľné ochorenie, postihujúce maximálne 2 ľudí z milióna. Našťastie, choroba sa dá držať v určitej miere pod kontrolou, takže dcéra

môže mať znovu svoj život, aj keď v rámci možností, keďže aj pri každodennom cvičení dokážem zvládnuť akurát uvariť a nakúpiť. Chcela by som sa preto aj takto verejne poďakovať Kristínke za všetko, čo pre mňa urobila a ešte stále robí, pretože viem, že nie každé 11-ročné dieťa by zvládlo to, čo zvládla ona pri takých stavoch, aké som mala.

List napísala Ľudmila Kováčiková, matka; skutok vykonala Kristína Kováčiková, v šk. roku 2024/2025
žiacka 6. triedy, ZŠ Horný Vadičov

C
LIST

Pomoc v rodine

Eliška sa stala darcom kostnej drene svojmu bratovi

Blížil sa koniec školského roka 2023/2024. Všetci sme sa tešili na prázdniny na zaslúžený odpočinok. Tešili sa aj Sebastián a Eliška. Mali už naplánovanú dovolenku. Sebimu ale často a nevysvetliteľne začala tiecť krv z nosa. Navštívili lekára a ten vyriešil diagnózu – ochorenie kostnej drene. Všetky plány na leto museli ísť bokom. Hotelové izby sa museli vymeniť za tie nemocničné. Eliška zo všetkých svojich snov a plánov mala len jeden. Ako pomôcť a potešiť Sebiho. V hračkárstve strávila veľa času a hľadala tú najlepšiu a najmilšiu hračku, len aby potešila brata. Po všetkých vyšetreniach sa zistilo, že Sebi potrebuje

kostnú dreň. Eliška bola vhodným darcom. Nemocničné prostredie nie je pre nikoho príjemné a už vôbec nie pre 10-ročné dievča. No Eliška veľmi ochotne podstúpila všetky nepríjemné vyšetrenia a nakoniec sa stala darcom kostnej drene pre svojho brata. Pre nás všetkých je to veľmi pekný príklad súrodeneckej lásky. Eliška a Sebi sú pre nás malí-veľkí hrdinovia. Eliška svojou obetavosťou a odvahou a Sebi svojou bojovnosťou. Pre Sebiho neboli najkrajším darčekom hračky, ale obeta, odvaha, láskavosť jeho sestry Elišky. A to sa v žiadnom hračkárstve nedá kúpiť.

List napísala Anna Olhová, skutok vykonala Eliška Mlatičeková, v šk. roku 2024/2025
žiacka 5. triedy, ZŠ Kežmarská 28, Košice

D
LIST

Pomoc v rodine

Zuzka pomáha bratovi s učením

Volám sa Zuzka a mám troch súrodencov. Všetci štyria sa venujeme hudbe a láka nás čaro pódia. Napriek tomu, že môj brat je veľmi talentovaný, má to z nás určite najťažšie. Brat Tomáš má 19 rokov. Keď bol malý, diagnostikovali mu autizmus. Neskôr k tomu pribudla aj dyslexia a epilepsia. Preto moja pomoc nie je jednorazová, ale trvá už niekoľko rokov. Určite však viem, že vlastne pomáham dvom ľuďom: sebe a môjmu bratovi. Tomáš študuje na konzervatóriu v Prešove hru na saxofón a popritom má ďalší odbor – hru na klarinete. Okrem všetkých povinností, ktoré má v škole, hrá aj v jazzovej kapele, čo ho veľmi baví. Má veľmi rád svojich spolužiakov a učiteľov, pretože sa mu snažia pomôcť, aby mohol rozvíjať svoje nadanie. No učenie je preňho veľmi náročné. Preto sa mu všetci snažíme pomáhať. Ako každý, aj on sa musí učiť všetky predmety, ktoré v škole majú. Aj keď má isté úľavy, zvládnuť musí toho dosť veľa.

Tomáš najviac nezvláda angličtinu. Keďže tento jazyk neovláda ani moja mamka, ktorá sa s ním učí a chodí s ním do školy, snažím sa mu v tomto pomôcť čo najviac ja. Vysvetľujem mu úlohy, opakujem s ním učivo, ktoré preberali v škole. Je to veľmi ťažké vysvetliť mu niektoré veci, ale chce to len trpezlivosť. Veľmi mi pomáha aj moja pani učiteľka angličtiny, ktorá mi vždy dáva testy, ktoré píšeme v škole, aby som s Tomášom mohla stále precvičovať. Tento školský rok bol veľmi náročný – Tomáša sme pripravovali na maturitné skúšky. Doma sme si všetci „rozdelili“ úlohy. Veľakrát sme „bojovali“, lebo bol zo seba zúfalý. Na jednej strane veľmi chcel, na druhej strane sa nedokázal sústrediť. Kým sme prišli na nejaký systém učenia, trvalo to dlho. Viete, Tomáš si čoraz viac uvedomuje, že akosi „nezapadá“ do skupiny spolužiakov, že je v mnohom iný a že často nerozumie ich vtipom... Veľmi sa snaží, aby si ho ľudia vážili

detský cin roka

pre niečo, v čom je dobrý. A on je naozaj skvelý muzikant. Maturita bola len jednou z možností, aby to mal, ako sa povie, aj na papieri... Takto sa snažím pomáhať svojmu staršiemu bratovi už niekoľko rokov. Ale všetka tá snaha stojí za to. Naučila som sa oveľa viac, ako dieťa na základnej škole potrebuje. Keď

sme spolu na pódiu a hráme, vidím, že je naozaj skvelý hudobník a má veľký potlesk a uznanie od všetkých divákov, vtedy cítim hrdosť. A ja mu vždy rada so všetkým pomôžem, ako len budem môcť. Je to predsa môj brat a mám ho rada napriek jeho „inakosti“.

List napísala a skutok vykonala Zuzana Jurčová, v šk. roku 2024/2025
žiačka 8. triedy, ZŠ Wolkerova 10, Bardejov

E
LIST

Pomoc v rodine

Eliška s láskou pomáhala babke v náročnej domácej liečbe

Eliška sa stala neskutočnou oporou a pomocníčkou v čase najťažšom pre rodinu, keď babke Lenke bola zo dňa na deň diagnostikovaná forma akútnej leukémie. Mesiac po absolvovaní prvej chemoterapie sa vrátila domov v terminálnom štádiu ochorenia. Je neuveriteľné, že len 10-ročné dievčatko dokázalo v sebe nájsť toľko vnútornej sily a pomáhať so starostlivosťou v takom rozsahu, že svojej babke každý deň domácej liečby pichala injekcie (ja – matka Eli – som to nedokázala...), vozila ju na vozíčku na záchod a pomáhala s plienkami.

V čase, keď mala veľké bolesti, ju držala za ruku, kým bolesť neustúpila a babka zaspala, a stále ju držala za ruku. Bola jej spoločníčkou v čase, keď boli doma samé, dávala na ňu pozor – aby sama nechodila a neohrozila sa tak na živote, všade ju sprevádzala. Počúvala jej príbehy a snažila sa, aby sa spolu smiali. Toto náročné obdobie trvalo rok, s malými prestávkami (keď bola babka hospitalizovaná). Eliška je neobyčajné dievča s ohromnou vnútornou silou a krásnou dušou. Som nesmierne hrdá, že som jej mamina.

List napísala Lenka Weissová, matka; skutok vykonala Eliška Weissová, v šk. roku 2024/2025
žiačka 7. triedy, ZŠ, Dostojevského ulica 2616/25, Poprad

III. kategória

POMOC ROVESNÍKOM

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Integrácia zdravých a postihnutých detí
- ♥ Ľudské práva
- ♥ Zastať sa slabšieho
- ♥ Schopnosť rozlíšiť dobré a zlé
- ♥ Hodnota priateľstva a schopnosť obetovať sa a podeliť sa
- ♥ „Hanba“ robiť dobré skutky, „frajerina“
- ♥ Vedieť sa v kolektíve spojiť pre dobrú vec
- ♥ Hodnota slova ĎAKUJEM

Nominované skutky v kategórii POMOC ROVESNÍKOM

A
LIST

Pomoc rovesníkom

Sophia pomáha so srdcom na dlani

Sophia je od malička svojimi rodičmi vedená k dobrým a nezištným činom. Veľa rodičov vychováva deti týmto smerom, ale Sophia má dobro zvnútorne, má srdce na dlani. V triede máme žiaka s aspergerom, poruchami reči a poruchami učenia. Už v prvej triede sama iniciatívne navrhla, že s ním bude sedieť a pomáhať mu. Od prvej triedy už prešli 4 roky, od prvých písmen to je dnes práca s počítaním, násobilkou a vybranými slovami. Aj keď Maxim rozpráva málo, stále sa s ním rozpráva a pýta sa ho a tým ho vedie k reči. Aj pri strihaní na pracovnom vyučovaní, či pri tanci v dvojiciach sa môžem

na ňu spoľahnúť. Vždy ochotne a milo priskočí k Maximovi a chytí ho za ruky. Láskavo sa správa ku každému. Je vzorom krásnej a dobrej princeznej z rozprávky. Okrem pomoci spolužiakom sama ponúka pomoc aj učiteľom. Zapája sa do charitatívnych činností rôznych organizácií a rozdáva svoje veci. Vie postrážiť menšie deti ako skutočná opatrovatelka, rada sa s nimi hrá a dokonca trénuje vo svojom tanečnom krúžku predškolákov. Želala by som si, aby v každej triede mohla byť jedna láskavá Sophia, ktorá spontánne a prirodzene pomáha slabším spolužiakom.

List napísala Elena Bolfová, triedna učiteľka; skutok vykonal(a) Sophia Solčianská, v šk. roku 2024/2025 žiačka 4. triedy, ZŠ Kysucká 14, Senec

B
LIST

Pomoc rovesníkom

Ako Boris pomáha spolužiakovi rásť a ochraňuje ho

Druháci, taká bežná trieda. A predsa, nedá sa nevšimnúť si... Boris. Žiak 2. ročníka základnej školy. Na prvý pohľad obyčajný chlapec, trochu neporiadny, navonok silný, veľmi intelektovo nadaný a neskutočne empatický a ochranársky. Plače pre nespravodlivosť a veľa rozpráva. Miško. Borisov spolužiak. Neobyčajný chlapec s narušenou komunikačnou schopnosťou. Usmiate, milý, veľmi trpezlivý, takmer nehovoriaci. Vie, že deťom môže aj ukázať. Minulý rok radšej sedel sám a nechodil na žiadne predstavenia. Nemá rád

hluk, ale dnes si už nezapcháva ušká. Už sa nám nezdá zvláštne, že skacká po triede alebo píše niečo iné ako ostatní. Každé dieťa, ktoré s ním sedí, nabehne na systém „robím všetko dvojmo“ – pre seba a pomoc Miškovi. Celá naša trieda ho má rada, jeho inakosť vo vzdelávacom procese nevšímame a zapájame ho do všetkých aktivít, pokiaľ mu vyčaria úsmev na tvári. Napriek tomu je Borisov prístup ešte výnimočnejší. Zvykol vyrušovať, vďaka svojej šikovnosti sa často nudil a nestačil ani individuálny prístup

k jeho potrebám. Pomohla až rola malého pána učiteľa a Miškovho ochrancu. Na plaveckom výcviku si Miška doberali žiaci z našej ďalšej druháckej triedy. Boris bol ako lev, nahnevaný a zároveň ho to bolelo za Miška. Vďaka Borisovi s nami Miško zvládol Školu v prírode a Noc s Andersenom. Neustále sa zaujíma, ako sa má, či mu niečo nechýba. Hráva

sa s ním hru – drevený šach. Tento rok vďaka Borisovi napísal klasický diktovaný diktát. Miško nemal rád prítomnosť asistentky, tak si Boris sadol z druhej strany, a zrazu ju mali obaja. Miško sa teší do školy, čo je pre mňa i rodičov najväčšia radosť. Boris si za svoje činy nepýta pozornosť, ani sa necíti byť hrdinom.

List napísala Mgr. Lucia Fukasová, triedna učiteľka; skutok vykonal Boris, v šk. roku 2024/2025
žiak 2. triedy, Základná škola Sama Cambela, Slovenská Ľupča

C
LIST

Pomoc rovesníkom **Príbeh Sofie, ktorá podporuje spolužiaka z Ukrajiny**

Naša spolužiačka Sofia je výnimočné dievča. Už dlhšie si všímame, že jej na druhých záleží. Rada pomáha nielen doma, ale aj v škole – a to nielen učiteľom, ale aj spolužiakom. Keď na konci hodiny zhodnotujeme, čo sme sa naučili, často úprimne povie: „Bola by som rada, keby všetci rozumeli učivu a vedeli to.“ Tieto slová by mohol povedať hocikto, ale Sofia ich aj žije. Naozaj sa snaží, aby sa nikto necítil pozadu. Pomáha spolužiakom, keď niečo nechápu, vysvetlí, ukáže, počká. Nie je hlučná, ani výrazne nápadná, ale všimnúť si ju, sa oplatí – všima si totiž iných. Najviac to vidno po vyučovaní. Keď čaká v škole na svoju sestru alebo na krúžok, neoddychuje len tak. Práve vtedy trávi čas so svojím spolužiakom z Ukrajiny. On tiež čaká, kým po neho príde brat. Sofia si všimla, že sa často cíti osamelo, niekedy nerozumie úlohám, a v triede veľa nerozpráva. Ale keď sú spolu,

akoby mu odľahlo. Spolu robia domáce úlohy. Sofia mu trpezlivo vysvetľuje zadania, pomáha mu čítať texty, precvičujú spolu slovenský jazyk aj angličtinu. Niekedy si dokonca vyrábajú vlastné cvičenia na papier, aby si Timko mohol lepšie precvičiť, čo potrebuje. Dokončujú aj veci, ktoré nestihol, keď chýbal v škole. Sofia mu nikdy nedáva pocítiť, že niečo nevie, nepozerala sa na neho zhora, práve naopak – povzbudzuje ho, chváli, keď sa mu niečo podarí. Aj keď Timko doma nemá veľkú pomoc so slovenčinou, so Sofiou robí pokroky. Aj vďaka nej sa viac zapája do hodín a zlepšuje sa. Sofia to všetko robí prirodzene, bez potreby uznania. Nepotrebuje potlesk. Robí to preto, lebo vie, aké je dôležité, aby sa nik necítil sám, aby mal každý šancu pochopiť učivo a cítiť sa v triede prijatý. Jej tiché skutky majú veľký význam.

List napísala Monika Hanka Piecková, pedagogička; skutok vykonala Sofia Žigová, v šk. roku 2024/2025
žiačka 3. triedy, ZŠ s MŠ Hurbanova 27, Martin

D
LIST

Pomoc rovesníkom **Kristínka, Viktória a Eliáš dlhodobo pomáhajú s doučovaním mladších spolužiakov**

Radi by sme nominovali žiakov Kristínku, Viktóriu a Eliáša za ich výnimočný prístup, ochotu a obetavosť počas celého školského roka. Každý týždeň si našli čas a energiu, aby pomáhali pani učiteľke s doučovaním detí zo 4. ročníka. Ich podpora nebola jednorazová, ale pravidelná a spoľahlivá. Trpezlivo vysvetľovali učivo, povzbudzovali mladších a boli im oporou nielen pri učení, ale aj v budovaní sebadô-

very. Vďaka ich nasadeniu sa viacerí štvrtáci zlepšili v škole a našli radosť z učenia. Kristínka, Viktória a Eliáš dokázali, že aj deti môžu byť veľkými osobnosťami. Svojím činom inšpirovali nielen spolužiakov, ale aj učiteľov a rodičov. Ich skutok je krásnym príkladom solidarity, empatie a zodpovednosti. Pomáhali dobrovoľne, z vlastnej iniciatívy, a tým ukázali, akú silu má nezištná pomoc.

List napísala Monika Cunová, pedagogička; skutok vykonali Kristínka Hrnčiarová, Viktória Dérerová a Eliáš Šelmek, v šk. roku 2024/2025
žiaci 8. triedy, ZŠ s MŠ Hurbanova 27, Martin

Do našej triedy pribudol nový žiak. Prijali sme ho s obavami, či bude chodiť do školy a spolu-pracovať. Trieda už bola zabehnutá, kamarátstvo vybudované a zrazu nový žiak rómskeho pôvodu s množstvom vymieškaných hodín. Prišiel drobný chlapec s krásnymi tmavými očami, plnými strachu. V pôvodnej škole totiž zažíval nie zrovna príjemné chvíle. Prvá hodina bola telesná výchova. A tu nastal prvý pozitívny zážitok pre Petka. Hojdanie na kruhoch bolo pre neho niečo nové a vzrušujúce – smial sa a prvá nervozita bola preč. Po ceste z telocvične

zrazu prišiel k Peťovi Maroško a objal ho okolo pliec so slovami: „Pod’ a ničoho sa neboj, ja ťa ochránim!“ Ujal sa ho aj v triede. Pripravil mu miesto vedľa seba. A napriek tomu, že Maroško má sám veľký hendikep, pomáha Peťovi na vyučovacích hodinách, a ukázal všetkým príklad, ako prijať nového kamaráta bez predsudkov. Celá trieda má Peťka rada a pomáhame mu zabudnúť na zlé zážitky z predchádzajúcej školy. Do školy chodí Peťko pravidelne a rád. Trieda 2. A je plná kamarátov, ktorí si vedia pomáhať.

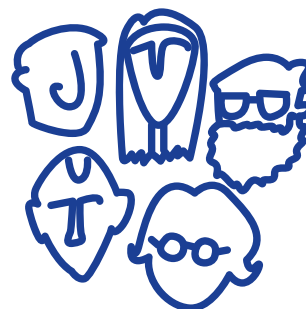
List napísala Mgr. Lenka Kaffelová, pedagogička; skutok vykonal Maroš Schnierer, v šk. roku 2024/2025 žiak 2. triedy, ZŠ Mojmirova 98, Piešťany

IV. kategória **POMOC ĽUĎOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ja a svet okolo
- ♥ Svet okolo nás – pozitívne hodnoty
- ♥ Spolupatričnosť medzi ľuďmi
- ♥ Spoluzodpovednosť za spoločnosť v ktorej žijeme
- ♥ Rešpekt voči ľuďom
- ♥ Odvaha postaviť sa nespravodlivosti a násiliu
- ♥ Ľahostajnosť – mňa sa to netýka
- ♥ Úcta a pomoc starším

Nominované skutky v kategórii POMOC ĽUĎOM

A
LIST

Pomoc ľuďom

Druháčka Chiarka pomáha neznámej žene, žijúcej na ulici

V jeden teplý letný deň slnko hrialo a my sme sa s mamkou prechádzali po meste. Zrazu som si na chodníku všimla staršiu paniu. Sedela tam sama, obklopená hromadou tašiek a všelijakých vecí. Vyzerala smutne a myslím, že bola aj hladná. Bola taká opustená, akoby na niečo čakala. Čakala na pomoc? Jedlo? Dobrých ľudí, ktorí si ju všimnú a pomôžu jej? Možno práve očakávala neznáme dievčatko, ako som ja, ktoré si ju všimne a bude jej chcieť pomôcť v rámci svojich možností. Hneď som potiahla mamku za ruku a poprosila ju, či by sme mohli „tete bez mena“ kúpiť niečo na jedenie z mojich našetrených peniažkov. Chcela som jej priniesť aj teplú deku, aby jej nebola zima. A tak sa začína môj príbeh. S mamkou sme zašli do obchodu a nakúpili bagety, vodu a všelijaké iné dobroty. Potom som sa mamky spýtala, či by sme nejako nevedeli pomôcť tete dostať sa preč z ulice, aby nemusela sedieť na chodníku. Mamka hneď zavolala na rôzne kompetentné miesta, kde by jej mohli pomôcť, ale narazili sme

na ťažkosť. Teta nechcela ísť preč. Povedali nám, že bez jej súhlasu jej nemôžu pomôcť. Nevzdala som sa. S mamkou a mojou sestrou sme ju začali pravidelne navštevovať. Nosila som jej jedlo a vždy som jej nechala aj pár eur nech si môže kúpiť, čo potrebuje. Rozprávali sme sa. Teta je ale veľmi tajomná a veľa toho nenahovorí. Cítila som, že ju niečo, alebo niekto veľmi zranil. Možno to boli práve tí najbližší a teraz už len čaká. Veľmi ma trápí, že jej neviem pomôcť viac. Ale nevzdávam sa. Naďalej ju navštevujem, skúšam ju presvedčiť a hovorím jej o možnostiach, kde by mohla bývať a mať teplo. Zatiaľ jej pomáham len jedlom a drobnými peniazmi. Verím, že časom si získam jej dôveru úplne a podarí sa mi ju dostať z ulice, aby mala konečne, kde zložiť hlavu. Sľúbila som jej, že ju budem navštevovať a neopustím ju. Verím, že sa mi podarí tento môj dobrý skutok dotiahnuť do šťastného konca. Tento môj príbeh trvá už takmer rok a verím, že bude mať celá situácia šťastný koniec.

List napísala a skutok vykonala Chiara Michaela Kiceluk, v šk. roku 2024/2025
žiacka 2. triedy, ZŠ s MŠ Staničná 13, Košice

B
LIST

Pomoc ľuďom

Sila spolupatričnosti – Simonka pomáha susedovi

Ujo Miro z Černovej má už 80 rokov. Dlhé roky žil pokojný a naplnený život po boku svojej milovanej manželky Márie. Boli a sú nerozlučnou dvojicou – jeden pre druhého, v dobrom i zlom. Akúkoľvek činnosť robili spolu: varili, starali sa o rodinu, dom a záhradu,

chodili na prechádzky, viedli dlhé rozhovory. Avšak jedného dňa sa všetko zmenilo. Jeho manželka, teta Mária, sa po bežnej lekárskej prehliadke vrátila s neľahkou správou – lekári jej diagnostikovali rakovinu žalúdka. Od toho momentu sa ich pokojný svet

začal rúcať. Ich každodenný život bol naplnený neko-
nečnými návštevami nemocnice, chemoterapiou,
únavou, ale aj strachom, čo prinesie budúcnosť. Ujo
Miro, ktorý sám bojoval s vlastnými zdravotnými ťaž-
kosťami, sa ocitol sám. V tejto najťažšej chvíli však
vstúpila do jeho života osoba, ktorá všetko zmenila.
Nenápadné dievča s veľkým srdcom – Simona – žiač-
ka ôsmeho ročníka, počula príbeh o smutnom starče-
kovi z blízkeho okolia. Tento príbeh ju nezasiahol len
z počutia a neostalo len pri ľútosti. Simonu k pomoci
nepriviedol pokyn dospelých, ale úprimný súcit a túž-
ba priniesť niekomu v ťažkých chvíľach svetlo do ži-
vota. Rozhodla sa konať. Simona začala pravidelne
navštevovať uja Mira, nie preto, že by ju niekto poslal,
ale preto, že chcela. Najprv prišla len tak – porozprá-
vať sa. A postupom času sa stala jeho oporou. Pomá-
hala s tým, čo už ujo Miro nezvládol. Napríklad vytr-
hávala burinu zo zarastenej záhrady, upratovala dvor,
ukladala polená do drevárne, zametala chodníky,
nosila nákupy, vynášala smeti, umývala okná. Okrem
fyzickej pomoci, nikdy nezabudla na úsmev, na milé
slovo, na otázku: „Ako sa dnes máte, ujo Miro?“
Simona o svojich pravidelných návštevách u uja Mira

porozprávala aj medzi kamarátmi a spolužiakmi.
Spolužiak Daniel sa rozhodol, že sa pri ďalšej návšteve
pridá. Tak okrem manuálnej výpomoci v domácnosti
sa všetci traja zvykli zahrať aj nejaké spoločenské hry
a počúvali zaujímavé príbehy z mladosti a života
uja Mira s tetou Máriou. Aj pedagógovia a rodina si
všimli, ako veľmi táto pomoc pozitívne ovplyvnila
Simonin prístup k starším ľuďom a jej vlastnú zrelosť.
Pre uja Mira bola Simona viac než len pomocníčka.
Bola ako jeho vnučka. Jej prítomnosť liečila. Vďaka nej
sa ujo Miro znovu usmieval, začal sa tešiť na ďalší deň.
Už nebol sám. Aj po náročnej operácii, ktorú teta
Mária podstúpila, sa Simona nevzdala. Pokračovala
vo svojich návštevách, prinášala do ich domácnosti
radosť a pocit, že na tomto svete ešte stále existuje
dobro. Príbeh uja Mira a Simony je to príbeh o neziš-
tej láske k druhému človeku, o úcte k starším. O sile,
ktorú v sebe môže niesť aj mladý človek. Je to príbeh
o tom, ako jedno dievča zmenilo život jedného starče-
ka. Pedagógovia a žiaci sme sa rozhodli zapojiť
do pomoci ľuďom v núdzi, ktorí žijú v okolí našej školy,
aby sme im aspoň malými skutkami priniesli radosť
a pocit spolupatričnosti.

List napísala Ľubomíra Erdoganová, pedagogička; skutok vykonala Simona Leštinská a Daniel C. Š. Senyonga, v šk. roku 2024/2025
žiaci 8. triedy, ZŠ Černovských martýrov 29, Ružomberok-Černová

Pomoc ľuďom

Violka duchaprítomne zareagovala a pomohla nevidiacemu pánovi

Raz som sa prechádzala po meste so svojou mamou
a sestrou Laurou. Trochu som sa od nich vzdialila
a začala si obzeráť obchod s hračkami. Zrazu okolo
mňa prešiel nevidiaci muž. Všimla som si, že nemá
ani bielu palicu, ani vodiaceho psa. Rýchlo som sa
vydala za ním, aby sa mu nič nestalo. Po chvíli zabočil
z uličky a vyšiel na priechod pre chodcov. Nevedela
som, či tam chcel ísť úmyselne, alebo zabľúdil,
ale musela som rázne zakročiť – mohol ho zraziť
automobil! Rozbehla som sa za ním, keď som zrazu
začula známy hlas: „Viola, kde si!“ Mama ma chytila
za ruku a povedala: „Už stačí! Ty si tu beháš po meste

a ja ťa hľadám.“ Vtom som sa jej vytrhla z ruky
a opäť sa rozbehla. Nevidiaci práve prechádzal
cez priechod a takmer ho zrazilo auto, hoci bol
na priechode pre chodcov. Posotila som ho na druhú
stranu cesty a zachytila ho, aby nespadol. Podá-
koval sa mi a po chvíľke sme sa dali do reči. Zistila
som, že sa volá Matej. Vzápätí príbehla zadýchaná
mama s Laurou. Keď ma mama uvidela s nevi-
diacim, chcela sa mi ospravedlniť, že sa na mňa
predtým hnevala. Povedala, že už pôjdeme domov,
a tak som sa musela s Matejom rozlúčiť. Stali sa z nás
priatelia.

List napísala a skutok vykonala Viola Šimjak, v šk. roku 2024/2025
žiačka 3. triedy, ZŠ Andreja Hlinku, Ružomberok

Pomoc ľuďom

Pomoc tete Alici – príbeh ľudskosti s menom „Kridla láskavosti“

Tieto deti už od malička prejavujú empatiu a ochotu
pomáhať, čo sa formovalo aj vďaka ich triednemu
kolektívu. Majú medzi sebou dvoch spolužiakov so špe-

ciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, z ktorých
jeden je autista. Roky im už prirodzene pomáhajú.
Spočiatku to išlo pod vedením triednej učiteľky, no dnes

už samy vyhľadávajú príležitosti, ako byť užitoční. Ich prvé spoločné kroky v pomáhaní smerovali k žiackym enviroprojektom, do ktorých sa s radosťou zapájali. Ich túžba pomáhať dnes už prerástla do niečoho hlbšieho – chceli byť prospešní konkrétnym ľuďom. A tak vznikla myšlienka pomoci starším ľuďom v obci. Vtedy si spomenuli na tetu Alicu – pani, ktorá po vážnej autonehode ostala pripútaná na invalidný vozík. Jej život sa zo dňa na deň úplne zmenil a mnohé každodenné činnosti sa stali pre ňu náročnými. Žije so svojou 82-ročnou matkou a v súčasnosti je už vo všetkom odkázaná len na vlastné sily. Preto sa jej žiaci rozhodli napísať list, v ktorom jej vysvetlili svoj zámer a požiadali ju o súhlas. Chceli jej ukázať, že im na nej úprimne záleží. Od januára 2025 ju pravidelne navštevujú každú sobotu. Pomáhajú jej s domácimi prácami – umývajú riad, vysávajú podlahu, utierajú prach a s veľkým nasadením pracujú aj v jej záhrade – trhajú burinu, sadia kvety a upratujú ostrihané konáriky. Najväčším prínosom však je pre ňu niečo iné. Prinášajú jej milé chvíle, úsmev a srdečnosť. Sú pre ňu príjemnou spoločnosťou a stali sa z nich skutoční

priatelia. Počas spoločných chvíľ sa veľa rozprávajú, hrajú spoločenské hry a zdieľajú radosti i starosti. V jej záhrade vysadili strom ako symbol súdržnosti, priateľstva a mini komunity. Nezabudli ani na jej narodeniny – upiekli jej bábovku, ozdobenú sviečkami, a pripravili pre ňu malú oslavu, na ktorú dodnes s láskou spomína. Natočili s ňou i dojímavé interview, kde sa pani Alicia podelila o svoj životný príbeh a silu, s akou každodenne čelí výzvam. Z malej myšlienky pomoci sa stalo srdcové poslanie. Pomoc tete Alici nie je len jednorazovou aktivitou, ale už prirodzenou súčasťou ich života. Deti svojím činom ukázali, že aj mladí ľudia dokážu priniesť veľkú zmenu – nie silou, ale dobrosrdečnosťou, ochotou a láskavosťou. Žiaci sa rozhodli dať svojmu snaženiu aj názov a svoj projekt pomenovali „Kridla láskavosti“. V projekte chcú aj v budúcnosti pokračovať. Chcú byť angažovaní v dobrovoľníckej činnosti, šíriť pomoc, empatiu a aktívne sa podieľať na zlepšovaní života ľudí vo svojej komunite. Veria, že aj malé skutky môžu mať veľký dosah, a že dobro má silu meniť svet s pokorou, húževnato a s otvoreným srdcom.

List napísala Bc. Miriama Szabó, pedagogická asistentka, skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 2024/2025
žiaci 7. triedy, ZŠ Cesta na vršku 1, Marcelová

E
LIST

Pomoc ľuďom
Aleš a Filip pomohli a vytvorili novú šancu pre Ďulu

Volám sa Aleš, mám 14 rokov a som žiakom ôsmeho ročníka. Spolu s kamarátom Filipom sme pomohli človeku v núdzi. Volá sa Július, ale všetci ho poznajú ako Ďulu. Ďula má 48 rokov a žije v skromných podmienkach v chatke vo Vyšnej Šebastovej. Nemá stále zamestnanie. Pracuje, len keď ho niekto zavolá. Časť svojho malého príjmu dáva mame, ktorá mu pomáha šetriť peniaze. Po prvýkrát sme ho stretli v lete, keď sme boli vonku na bicykli. Sedel sám pri obchode a pil pivo. Už na prvý pohľad bolo zrejmé, že to nemá v živote jednoduché. Po chvíli rozhovoru sa postažoval, že nemá prácu ani peniaze. Bolo nám ho ľúto, a tak sme sa rozhodli konať. Ešte v ten deň sme mu pomohli získať brigádu na družstve, za čo nám bol veľmi vďačný. V tom istom období predával aj topánky, aby si mohol kúpiť jedlo, a tak sme ich od neho kúpili za 20 eur. Na začiatku februára si Ďula v práci zlomil nohu. Po pár dňoch sme sa rozhodli zorganizovať preňho finančnú zbierku. Bola mimoriadne úspešná. Prispelo okolo 100 ľudí, medzi ktorými

boli naši spolužiaci, kamaráti, viacerí učitelia, evanjelický farár aj náhodní ľudia na ulici. Mená všetkých darcov sme napísali na papier a vyvesili na nástenku pri Obecnom úrade vo Vyšnej Šebastovej. Výťažok zo zbierky sme mu odovzdali o niekoľko dní. Najprv ho nechcel prijať. Cítil sa zle, že by mal brať peniaze. No keď sme mu vysvetlili, že išlo o spoločnú pomoc od mnohých ľudí, prijal ju s pokorou a veľkou vďakou. Pred pár dňami mal Ďula meniny, a tak sme mu išli zablahoželať a priniesli sme mu pár suvenírov z dovolenky v Tatrách. Pomohli sme mu preto, lebo nám ho bolo ľúto. Ale tiež preto, že veríme, že ľudia by si mali navzájom pomáhať. Možno sme sa aj trochu nudili, ale napokon z toho vzniklo niečo krásne a zmysluplné. Pomoc Ďulovi mala skutočný dosah. Našiel si lepšiu a stabilnejšiu prácu, kúpil si nové oblečenie a mal aj dosť na jedlo. O našej pomoci zatiaľ vie len málo ľudí, ale verím, že časom inšpiruje aj ostatných. Rád by som v podobných činoch pokračoval, pretože to má naozaj zmysel a bola to aj zábava.

List napísal a skutok vykonal Aleš Breja s kamarátom Filipom, v šk. roku 2024/2025
žiaci 8. triedy, ZŠ Lubotice, Strážnická 26, obec Lubotice

V. kategória **POMOC PRÍRODE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Zodpovednosť za prírodu
- ♥ Človek ako jej súčasť
- ♥ Ľahostajnosť voči prírode a jej následky
- ♥ Poznanie prírody a jej zákonitostí
- ♥ Každý živý tvor má v prírode svoje jedinečné miesto
- ♥ Súcit so zvieratami odkázanými na našu pomoc
- ♥ Ako môžu deti pomôcť prírode
- ♥ Ako sa ničenie prírody spätne vypomstieva človeku

Nominované skutky v kategórii POMOC PRÍRODE

A
LIST

Pomoc prírode

Piataci a ich akcia: Vezmi stromček na prechádzku

Vedeli ste, že aj vianočný stromček môže dostať darček? Nie ponožky, čokoládu ani nový obal, ale... druhý život! V Bratislave totiž už tretí rok po sebe dostávajú živé stromčeky šancu nezačať rok na smetisku, ale ako hrdinovia pokračovať ďalej. Po Vianociach ich ľudia môžu odnieť do špeciálnych ohrádok. Tam si ich vyzdvihnú tí, ktorí im dajú nový zmysel – premenia ich na voňavý mulč pre mestské kríky, alebo z nich dokonca vytvoria knižničky pre starých v domovoch dôchodcov. Áno, čítate správne. Z vianočných stromčekov sa stávajú pomocníci, ochrancovia aj darcovia radosti. Ale čo, keď stromček skončí pri kontajneri, len preto, že niekomu sa nechce urobiť pár krokov naviac? Nuž, vtedy sa jeho osud zmení – namiesto druhého života ho čaká spaľovňa alebo skládka. A to je teda smutný koniec pre strom, ktorý celé sviatky rozdával radosť, prevoniaval dom a robil z neho slávnostné miesto spoločného času. Našťastie, v našej škole máme triedu 5. B, ktorej osud stromčekov nebol ľahostajný. Raz ráno, cestou do školy, si pár detí všimlo, že po sídlisku sú stromčeky pohádzané pri kontajneroch namiesto toho, aby čakali v ohrádkach na svoj druhý život. A keďže sú naučení nielen vidieť, čo treba urobiť, ale aj konať, hneď im bolo jasné – títo zelení kamaráti potrebujú pomoc. „Samé do ohrádok neodkráčajú ani

nepreletia, ale... My nohy máme a ruky, a odhodlanie tiež! Poďme ich zobrať na prechádzku!“ Celá trieda sa pustila do akcie. Vyrazili po okolí a stromček po stromčeku prenášali do najbližšej ohrádky. Niektoré boli ťažké, iné pichali, ale smiech a dobrá nálada im pomáhali viac ako svaly. Práve, keď ukladali posledný stromček, prišlo špeciálne auto. Vystúpili z neho pracovníci mesta, ktorí stromčekom pomáhajú začať nový život. A čo nasledovalo? Spoločná fotka, úsmevy a – pozor – roztomilý príspevok na sociálnych sieťach! „Vezmi stromček na prechádzku!“ – tak nazvali žiaci svoju akciu. Ľudia boli nadšení. Pod príspevkom začali pribúdať komentáre: „Aj my sme dnes zobrali stromček na prechádzku. Včera som ukazovala môjmu synovi vašu fotku a dnes, cestou zo školy, hádajte čo?“ Alebo: „Vďaka, nevedeli sme o tých ohrádkach!“ Niektorí dokonca posielali fotky a pridali, že teraz každé ráno aj večerné venčenie psíka robia okolo stojísk s odpadom, aby mohli okrem domáceho miláčika zobrať na prechádzku aj stromček, keď objaví taký, ktorý to potrebuje. A tak sa vďaka jednej triede spustila malá lavína dobrých skutkov a stromčeky dostali tiež darček od ľudí. Ak by niekedy vznikol les dobrých skutkov, tento by bol plný stromčekov, čo dostali druhý život.

List napísala Ľubica Noščáková, pedagogička; skutok vykonal kolektív triedy, v šk. roku 2024/2025 žiaci 5. triedy, CZŠ Narnia, Beňadická 38, Bratislava

B
LIST

Pomoc prírode
Mladí dobrovoľníci z Vinodolu pomáhajú s radosťou

Vo Vinodole sa história opakuje. Pred štyrmi rokmi prišli za mnou 5 rómski chlapci s ponukou pomôcť. Nakoniec pomáhali 3 roky a spolu sme zrevitalizovali zaniknutý židovský cintorín. A stalo sa nevídané, keď sa pri mne zastavili tentokrát štyria, ale čoskoro sa pridali ďalší a nakoniec ich bolo deväť, ktorí v sobotu, nedeľu, ale niekedy aj cez týždeň chodili dobrovoľne pracovať celý rok na obnove vinodolskej pamätihodnosti ľudovej stavby Zvonica z r. 1876. Od objímania omietky až po maľovanie boli vždy po ruke, vždy ochotní. Je úžasné, že vydržali pomáhať jednému majstrovi pri všetkých prácach, ktoré si takáto rekonštrukcia vyžadovala. Kde

nebolo treba majstra-odborníka, boli chalani vo veku od 11 do 14 rokov. Naviac sami upravili terén v okolí a stále udržiujú okolie v dobrom stave. Po skončení prác na Zvonici sa zapojili do realizácie projektu Komunálny sad, výsledkom čoho je zrekultivovaný priestor v blízkosti Zvonice, kde vysadili 15 ovocných stromov a 20 kríkov drobného ovocia. Aj o tento priestor sa spolu so mnou starajú a učia sa všetkému, čo si ovocný sad vyžaduje, vrátane ošetrovania stromov. Je úžasné, že títo chlapci si vzali príklad od svojich predchodcov a zažívajú stále víkend čo víkend radosť z pomoci pre komunitu.

List napísal Vladimír Špánik - predseda OZ Zoulus a skutok vykonali Tomáš, Boris, Sebastián, Frederik, Matúš, Lacko, Simon, Mário, v šk. roku 2024/2025, žiaci 5., 6. a 8. triedy ZŠ Školská, Vinodol, a Patrik, žiak 7. triedy SZŠ vo Vinodole

C
LIST

Pomoc prírode
Nella a Richard zachránili šteniatka a ich mamu

V septembri som sa dozvedela o peknom, hrdinskom skutku súrodencov Nelly a Richarda, ktorí sú žiakmi našej školy. Prázdniny trávia na chalupe v dedine, ktorá je obkolesená krásnou prírodou, v ktorej často trávia voľný čas. Jeden slnečný deň, keď boli na prechádzke, všimli si vychudnutého psíka, ktorý bol plachý, nedôverčivý a zo začiatku sa zdal byť aj nebezpečný. Títo dvaja odvážlivci si ho získali svojou desiatou. Psíka – sučku vyhodili bezcitní ľudia na okraji lesa. Deťom sučka nebola ľahostajná a deň čo deň ju chodili kŕmiť, pretože potravu v lese nemala, ako získať. Po niekoľkých dňoch, keď im sučka

dôverovala, ukázala im svoje tajomstvo. V listí pod stromami mala desať novonarodených šteniatok. Súrodenci im doma urobili provizórny prístrešok a nosili im vodu a jedlo. Ich záhadné odchody do lesa vyriešila mama a až vtedy sa veci pohli smerom k záchrane nevinných tvárí. Po niekoľkých neúspešných pokusoch sa našlo pre nich miesto v blízkom útulku. Tento pekný skutok našich dvoch žiakov – súrodencov neostal nepovšimnutý a ľahostajný. Psia rodinka bola zachránená vďaka deťom, ktoré namiesto hry na počítačoch pomohli nevinným stvoreniam.

List napísala Mgr. Anna Meluchová, pedagogička; skutok vykonali Nelly a Richard, v šk. roku 2024/2025 žiaci 6. a 9. triedy, ZŠ Duchnovičova 480/29, Medzilaborce

D
LIST

Pomoc prírode
Martin navštevuje psíka, aby nebol stále sám

Bývame na dedine, v ktorej sa nachádza menšie družstvo, na ktorom sa chovajú ovečky. Tieto ovečky stráži psík, ktorý tam je cele dni sám, len občas mu príde niekto doliať vodu a nasypať granulky. Martin je môj syn a kým nebola epidémia (slintačka a krívačka), občas sa tadiaľ išiel s chlapcami previezť, a tak si tam všimol psíka v búde, ktorý sa už len pri pohľade, chudák, triasol. Martin už nejaký ten čas za ním chodí každý jeden deň, za svoje vreckové mu kúpi jedlo

a nejakú maškrtu navyše, aby ho aspoň trochu potešil, keďže je tam stále sám. Psík bol predtým veľmi bojavlivý, nechcel ani len vyliezť z budy, a teraz sa už veľmi teší. Ja ako rodič som na neho neskutočne hrdá, na to, že má len 11 rokov, toho času veľa nemá, keďže popri škole chodí pravidelne na futbalový krúžok a bývame cca 20 km od mesta, ale vždy, každý jeden deň, si na neho spomenie a niečo mu prinesie.

List napísala Renáta Petriková, matka; skutok vykonal Martin Petrik, v šk. roku 2024/2025 žiak 5. triedy, SZŠ Dráčík, Mládežnícka 51, Banská Bystrica

30. 10. 2024 Adriana spozorovala biele plastové vrece v mori na Cypre. Zavolala Martina a po lepšom pozretí videli morskú korytnačku, ktorá mala priškrtenú prednú plutvu vláknami z vreca. Martin správne vedel, že je to kareta, ohrozený druh a vedel, ako ďalej postupovať. Odhadol, že kareta má asi rok. Deti vytiahli karetu na breh, skoro vôbec sa nehýbala, ale stále žila. Ocko, chirurg, opatrne nožičkami odstránil vlákna z plutvy. Tá však už bola poranená.

Do mora sme ju nemohli dať, lebo by ju odplavilo a neprežila by. Preto ocko zavolať záchranárov korytnačiek. Trvalo 4 hodiny, kým prišli, dovtedy sme ju oblievali morskou vodou, aby sa držala pri vedomí. Vonku už začínala byť zima. Záchranári prišli až za tmy, poďakovali deťom za záchranu a hneď v ten večer karetu odviezli do nemocnice pre korytnačky v Lamake. Tvrdili, že do mesiaca bude zdravá a dajú ju späť do mora. Deti mali hrejivý pocit pri srdci.

List napísala MUDr. Adriána Michalisková; skutok vykonali Adriana a Martin Michaliskovci, v šk. roku 2024/2025 žiaci 5. a 8. triedy, ZŠ Okružná 2, Banská Bystrica

VI. kategória **DOBRY NÁPAD**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Vlastná iniciatíva a kreativita
- ♥ Všímavosť a citlivosť voči ľuďom i okoliu
- ♥ Schopnosť nápad realizovať a doviest' do konca
- ♥ Vedieť pre svoje nápady získať aj ostatných
- ♥ Uspokojenie z realizácie dobrého nápadu
- ♥ Nezištnosť a prínos nápadu

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ NÁPAD

A
LIST

Dobry nápad
Olympiáda v dome seniorov, v ktorej víťazí srdce

Simon z 5. B miluje šport. Dokonca sa tento rok dostal až na olympiádu do Paríža – nie ako súťažiaci, ale ako divák. Vidieť olympionikov v akcii ho nadchlo. Ale to, čo prišlo potom, bolo ešte silnejšie než všetky medaily sveta. Simon a jeho spolužiaci totiž pravidelne navštevujú domov dôchodcov. Chodia tam tvoriť, čítať, hrať spoločenské hry a prinášať smiech, nadšenie, hravosť a ako hovoria starkí, ozajstný život tam, kde už občas chýba. V rozhovoroch po olympiáde si všimli u ľudí v domove dôchodcov niečo výnimočné. Oni naozaj žili športom! Fandili, komentovali, prežívali každý výsledok. A v ich očiach bolo vidieť aj túžbu – tiež si raz zasúťažiť. Lenže ako? Veď väčšina z nich je imobilná, mnohí z vozíka ani nevstanú. Navyše, kto by už robil olympiádu v domove dôchodcov? Simon si povedal: My! A spolu so spolužiakmi ju aj pripravili. Dianka s mamou dokázali zohnať peniaze na materiál a športové pomôcky a všetci v triede si rozdelili úlohy a pripravovali, vymýšľali, skúšali, tvorili... S pomocou svojich rodičov vybavil skutočné prekvapenie – dvoch olympionikov: kanoistu Mateja Beňuša a strelkyňu Zuzku Štefečekovú. Tí prišli rovno medzi starkých – nielen ako hostia, ale ako skutoční rozhodcovia. V deň, keď mali vyštartovať do domova, v ich škole nahlásili bombový útok, a tak museli rýchlo opustiť školu. Nestihli vziať ani medaily, diplomy a bodovacie tabuľky, ba ani športové materiály, ktoré pripravili, a museli von. Chvíľu sa zdalo, že budú musieť starkých sklamať. No potom si povedali, že ich to nezastaví

a do domova sa vybrali len tak, ako boli. S nadšením a odhodlaním. Medzitým sa podarilo pani riaditeľke a mamičke jedného z detí zo školy dostať pripravené veci a doniesť ich do domova tesne pred začiatkom hier. A Olympiáda radosti zo života sa mohla začať. Deti z 5. B rozložili po domove súťažné disciplíny, prispôbené starkým. Strieľalo sa z nerfiek (s pomocou detí), hádzali sa šípky, hrali sa pohybové hry, ba dokonca sa aj tancovalo – s vozíkmi, chodítkami, a hlavne s úsmevom. Deti neboli len organizátori – boli navigátormi, partákmi, oporou. Podržali ruku, keď bolo treba zamieriť. Podopreli chrbát, keď bolo treba vyrovnať sa. Požičali svoju silu, ale hlavne radosť. Starkí si mohli ohmatať ozajstné olympijské medaily, porozprávať sa s olympionikmi a cítiť sa ako víťazi. A to doslova – každý jeden dostal zlatú medailu, ktorú deti vyrobili s nápisom: Som víťaz, a tričko s logom olympijských hier, podpísané športovcami. A víťazmi sa stali aj deti. „Bolo krásne vidieť ich radosť, keď starkí dali gól alebo trafili cieľ,“ povedal Simon. Seniori ďakovali na záver a niektorí mali slzy v očiach, iní ich nevedeli zadržať. „Pomohli ste nám cítiť sa opäť tak živo a dali nám možnosť vychutnať si, že ešte stále za niečo stojíme. Že nie sme len niekde na konci, ale že nám ešte niekto verí a že aj my dokážeme všetko, čo o sebe ani netušíme.“ „Boli dnes naozaj takí olympionici. Prekonávali svoje rekordy vo všetkom. A my sa fakt tešíme, že sme mohli to všetko pre nich pripraviť a ešte byť aj ich fanúšikovia.“

List napísala Ľubica Noščáková, pedagogička; skutok vykonal Simon a kolektív žiakov, v šk. roku 2024/2025 žiaci 5. triedy, CZŠ Narnia, Beňadická 38, Bratislava

B
LIST

Dobry nápad
Aničkin BOX „SOS desiata“

Anička, milá usmievavá tretiačka, vždy pozitívne naladená, citlivá, vnímavá, múdra, šikovná, priateľská a hlavne vždy pripravená pomôcť. Hodina čítania... Žiaci čítali príbeh, neskôr prebehla diskusia o tom, čo by chceli, po čom túžia, čo by si kúpili, ak by mali nekonečne veľa peňazí... Všetci spolužiaci sa hlásili, chceli luxusné auto, prepychový dom, motorku, najkrajšie šperky či šaty... len jeden sa nehlásil... nechcel odpovedať... po chvíľke presviedčania pani učiteľky sa Emil nesmelo vyjadril... „Jedlo... kúpil by som si jedlo. Veľa jedla...“ smutne dodal. Všetci stíchli, zamysleli sa nad tým, čo počuli... nastalo zvláštne ticho... Jedlo??? Veď to nie je nič výnimočné, preblesklo im v hlavách... no je to tak... Diskusia sa

obrátila nečakane iným smerom, aké priority sú naozaj pre nás dôležité... Vyučovanie sa skončilo... Odchádzali sme domov so zmiešanými pocitmi, otázkami v hlave, či je toto v tomto storočí možné!!! Žiaľ, áno... deti neklamú, sú úprimné, až sa to niekedy ťažko spracováva. Nasledujúce ráno prišla do triedy Anička, niesla plnú náruč jedla, croissanty... s úsmevom na tvári zvolala: „Pani učiteľka, toto je pre deti, aby nikdy neboli v škole hladné!!! Tešila sa... A tak sme vytvorili v triede 3. B náš BOX „SOS desiata“ – pre každého, kto je hladný, nemá desiata alebo ju iba zabudol doma. Nápad, ktorý potešil všetkých a hlavne spolužiaka Emila. Tá naša Anička má dobré srdiečko, zhodli sme sa všetci.

List napísala Mgr. Katarína Barancová, pedagogička; skutok vykonal Anna Mária Súčová, v šk. roku 2024/2025 žiačka 3. triedy, ZŠ Pribinova 34, Trebišov

C
LIST

Dobry nápad
Nad'ka a Daška pripravili zbierku pre psíkov z útulku

Vianoce by mali byť o láske, spolupatričnosti a dobre a dvom žiačkam Nad'ke a Dáške z našej školy sa podarilo pripomenúť, o čom naozaj sú pravé Vianoce. V ich triede je každoročne zaužívaný milý zvyk – deti si losujú mená a navzájom si darujú drobnosti na triednej besiedke. Tento rok však prišla zmena. Dve dievčatá, ešte len piatačky, ale s veľkým a citlivým srdcom, si položili otázku, ktorú sa mnohí dospelí ani neodvážia vysloviť: Naozaj potrebujeme ďalšie darčeky? Povedali NIE. Nie darčekom, ktoré rýchlo skončia zabudnuté na polici. Nie zbytočnému nakupovaniu. Nie preto, že by nechceli dávať – práve naopak. Chceli dať viac. Chceli dať zmysel. A tak vznikol ich nápad – zbierka pre psíkov z útulku. Tiché gesto, ktoré však skrývalo nesmierne veľké srdce. Vyrobili si vlastnú krabičku, oslovili spolužiakov, trpezlivo vysvetľovali, prečo sa rozhodli inak. A keď nastal deň triednej besiedky, nesedeli pod stromčekom s balíčkom v ruke. Sedeli ticho, bez darčeka – ale so srdcom plným radosti, že pomáhajú tam, kde je to naozaj potrebné. Za vyzbierané peniaze nakúpili granuly, maškrtky a spolu ich zanesli do útulku. Nešli

tam len „odovzdať veci“ – išli tam darovať aj seba. Svoj čas, svoju energiu, svoj súcit. Venčili psíkov, hladkali ich, hrali sa s nimi. Pre jednu z dievčat to bola prvá skúsenosť – a hoci sa najprv bála, odhodlala sa. Urobila krok do neznáma – pre niekoho iného. Druhá z nich už útulok poznala, navštevuje ho s rodičmi. A tak sa stali tímom – jemným, ale silným. A potom prišiel nezabudnuteľný okamih – psík Puding, malý neposedník, sa zamotal do vôdzok a utekal, čo mu labky stačili. Dievčatá sa nezlakli. Bežali za ním rýchlejšie ako kedykoľvek predtým, smiali sa aj báli zároveň – no Pudinga nakoniec s úsmevom chytili. A keď sa upokojil, len tak ho hladkali v tichu. V tom tichu, ktoré má väčšiu hodnotu ako stovky slov. Ich príbeh nie je o tom, že niečo „urobili správne“. Je o tom, že cítili. Že videli potrebu tam, kde sa iní nepozerali. Že vo svete, kde deti túžia po najnovšom mobile či slúchadlách, ony túžili po jedinom – urobiť niekomu radosť, kto im to možno nikdy neopätuje. Ich skutok bol tichý, nenápadný, ale nesmierne veľký. Dobry čin nie je o veku ani veľkosti – je o odvahe cítiť a konať.

List napísala Mgr. Svetlana Sarvašová, pedagogička; skutok vykonal Nad'ka Csabová a Daška Kováčová, v šk. roku 2024/2025 žiačky 5. triedy, ZŠ Haličská cesta 1493/7, Lučenec

D
LIST

Dobrý nápad
Siedmaci pozvali na výlet deti z detského domova

Keď sme v septembri začali školský rok, ani vo sne nám nenapadlo, že sa nám podarí zorganizovať akciu, pri ktorej zažijeme silu komunity v praxi. Celé to začalo na Vianoce, kedy sa dejú skutočné zázraky. Počas školských vianočných trhov mali žiaci svoje stánky s výrobkami a každý stánok si zvolil, kam poputujú vyzbierané peniaze. Nápady to boli všetky krásne a nezištné. Žiačky z druhého stupňa sa rozhodli, že finančný výťažok venujú Centru pre deti a rodiny v Kolíňanoch. Čas letel a my sme rozmýšľali, na aký účel tieto peniaze použiť. Dostali sme nápad, že deti z detského domova pozveme na výlet. Pán riaditeľ ponuku s radosťou privítal a my sme mohli spoločne vyraziť za dobrodružstvom. Deti sa zoznamovali pri spoločných aktivitách

a turistike. Po návrate z rozhľadne sme sa tešili na opekačku, spev, užívali si nádhernú prírodu, krásny potok a jeden druhého. Pre naše deti to bol nový druh zážitku, avšak pochopili, že budeme náš čas a pozornosť venovať deťom, ktoré nemali v živote také šťastie ako my, preto sa musíme k nim aj k sebe navzájom správať ohľaduplne. Teória je jedna vec, ale keď príde na „lámanie chleba“, ukáže sa, ako danú lekciu zvládli. Naše Makovičky nesklamali, starší pomáhali mladším, hrali futbal, hojdali ich v sieti a rozprávali sa s nimi. Dali im práve to, čo im tak veľmi chýba – pozornosť a záujem. V tejto situácii obstáli lepšie, ako niektorí dospelí, pretože aj keď pochádzame z iných pomerov, na konci dňa sme všetci rovnakí ľudia.

List napísala Jarmila Fridrichová, pedagogička; skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 2024/2025
žiaci Súkromnej ZŠ Makovičky, Baničova 14, Nitra

E
LIST

Dobrý nápad
Petrík pomáha svojimi maľovanými obrazmi

Som mama 11-ročného chlapca Petríka. Petrík od svojho útleho detstva rád kreslí a maľuje. Táto jeho záľuba sa vyšplhala až tam, že už niekoľko rokov maľuje obrazy na plátna. Vytvoril si svoj vlastný štýl, taký hravý, farebný, no hlavne taký „petríkovský“. Týmto svojimi dielami pravidelne niekomu pomáha, a to buď dražbou svojich obrazov, alebo priamym predajom. Peniažky potom venuje niekomu, kto ich potrebuje. Jeho pomoc tým, ktorí to potrebujú, pretrváva už roky, a som rada, že z neho vyrastá dobrý človek. Človek, ktorý má svoje srdiečko na dobrom mieste. Viete, keď mal asi tak 5-6 rokov, maľoval svoj prvý obraz na plátno pre jedno dievčatko – Marínku, ktoré po zápale mozgových blán stratilo svoj zrak, a on sa ma opýtal, že keď ten obraz predáme a peniažky pošleme Marínke, či jej potom maminka kúpi taký sirup, aby znova videla. Nuž, až mi slzy vyšli pri tejto otázke. Bodaj by existoval taký sirup! Odvtedy

namaľoval ešte množstvo obrazov, svojimi dielami prispel do rôznych dražieb pre choré deti. V platforme - Spolu to dokážeme od roku 2020 sa pripojil do dražieb pre 4 deti s diagnózou SMA. Vydražili sa 4 jeho obrazy a prispel tak k liečbe malých bojovníkov. Okrem týchto štyroch detí pomohol aj ostatným, ktorí sa objavili vo výzvach tejto platformy, a chorým detičkám pridával svoje obrazy do dražieb. Taktiež každoročne už štvrtý rok maľuje pre seniorov vianočné mini obrazy, 5-6 kusov každé Vianoce. Petrík máva aj výstavy, na tej poslednej spolu s jedným pánom, ktorý prejavil záujem o jedno jeho dielo, pomohli spolu jednej mamičke, pre ktorú organizovala škola zbierku peniažkov na lieky. Tento pán si od Petríka kúpil obraz a peniažky za obraz putovali práve do zbierky pre túto mamičku. Som rada, že ho mám a že z neho vyrastá takýto úžasný človek, ktorý svojím talentom podporuje tých, ktorí to potrebujú.

List napísala Eleonóra Daxnerová, matka; skutok vykonal Petrík Daxner, v šk. roku 2024/2025
žiak 5. triedy, ZŠ Mostná 3, Nové Zámky

VII. kategória Cena Sašky Fischerovej **MALÝ VEĽKÝ ČIN**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ocenenie je venované malým každodenným skutkom, ktoré tiež robia náš život krajším a lepším. Nominované skutky pre túto kategóriu vyberá
- ♥ Občianske združenie Detský čin roka a cenu sme nazvali Cena Sašky Fischerovej ako poďakovanie Saške, ktorá stála pri zrode projektu a 11 rokov s veľkým nasadením i láskou pomáhala dobru rásť.
- ♥ Saškina výnimočná a charizmatická osobnosť zanechala v projekte Detský čin roka svoju nezameniteľnú stopu.

Nominované skutky v kategórii CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN

A
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Malé skutky prvákov s veľkým srdcom**

Každé dieťa si zaslúži byť súčasťou kolektívu, cítiť sa prijaté a chápané. Niektorí však potrebujú viac času, aby našli odvahu prehovoriť. Taký bol aj Ondrejko – chlapec, ktorý v škôlke nerozprával. Deti si mysleli, že slová mu unikajú, že ich nepozná, nevie rozprávať. Keď nastúpil do školy, začal sa cítiť medzi spolužiakmi istejšie. Hoci stále mlčal, jeho strach pomaly ustupoval. Jedného obyčajného školského dňa sa však stalo niečo výnimočné. Počas prestávky si deti skladali slabiky na koberci. Ondrejko si ich zobral do rúk a v tichosti si čítal. Vtedy sa spolužiačka Magduška naklonila k nemu a ukázala mu jednu slabiku: „Ondrejko, čo je toto?“ veselo sa spýtala. V tej chvíli sa stalo niečo neveriteľné – z úst Ondrejka vyšlo tiché „SE!“ Deti zamrzli od prekvapenia a ešte viac spozorneli. Neverili vlastným ušiam. Janko, Matvii, všetci sa pridali a ukazovali mu ďalšie slabiky: „ME, VU, JO!“ A on im síce bojazlivo, ale potichučky skutočne odpovedal. Pani učiteľka pozorovala túto chvíľu s dojatím. Nerušila ich, pomaličky sa k nim približovala a iba počúvala. Slzy jej stekali po lícach, ale boli to slzy radosti a šťastia. V ten deň deti pochopili, že ich spolužiak rozpráva, len potrebuje viac času, odvahy a podpory. Pomohli mu tak, ako len deti vedia – spontánne, s láskou a bez očakávania. A práve o tom je detský čin roka – o sile malých skutkov, ktoré menia životy. Stačí málo, a predsa je to niečo obrovské. Tak ako to urobili spolužiaci Ondrejka – bez veľkých slov, ale s veľkým srdcom.

List napísala Mgr. Ľuba Balajová, pedagogička (tr. učiteľka aktérov skutku); skutok vykonali Magda Petrová, Ján Martiška, Matvii Skrypka, v šk. roku 2024/2025, žiaci 1. A triedy, ZŠ s MŠ Jána Lipského, Trenčianske Stankovce 405

B
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Ako deti objavili poklad priateľstva**

Niekedy sa stane, že sa trieda žiakov zmení na „opičky škoričky“. A ako to už u takých opičiek chodí, veľmi rady a často sa škriepia o všetko, napríklad o banány. A tak sa i v našej triede stalo, že sme sa i my jedného krásneho dňa začali škriepiť. Ale nie o banány, ale o kamarátov. Zrazu chcel byť každý hlavou triedy, mať jedného kamaráta iba pre seba a triedna kolektívnosť bol pre nás neznámy pojem. Tieto škriepky sa zrazu začali ukazovať stále častejšie a častejšie. Aj na školských didaktických hrách. Naša trieda 2. B nevedela pracovať ako kolektív, ale iba ako

jednotlivec, každý sám za seba. Niet sa teda čomu čudovať, že naša trieda skončila na poslednom mieste. A tak nám ostali iba oči pre plač a otázka: „Prečo sme skončili poslední?“ Ja, ako pani učiteľka, som však asi ako jediná vedela odpoveď na túto otázku. Zatiaľ sme totižto neobjavili poklad priateľstva. „Poklad? Ten musíme nájsť!“ zaznela odpoveď druháčikov. A tak sme ho spoločne začali hľadať. Zaradili sme ranné kruhy, Ježiško nám priniesol interaktívne vzdelávacie spoločenské hry, ktoré sme začali spoločne hrať cez prestávky a od našich starších

kamarátov z krúžku šikovných rúk sme dostali uháčkovného macíka Smejka, ktorý na nás dával pozor a stal sa jedným z nás. Každý deň sme mu hovorili naše radosti, ale aj starosti. Snažili sme sa, aby mal z nás ako z triedy vždy radosť a nie strach a smútok. Úplný zlom však v našej triede nastal, keď k nám do triedy zavítal ujo vírus a veľa z nás ochorelo. Boli to tri týždne ako na hojdačke. Niektorí sa uzdravili, iní ochoreli a tak to šlo stále dookola. Až vtedy

sme naozaj pochopili, že mať veľa priateľov znamená mať radosť. Pretože, aj keď jeden z nás ochorie a chvíľu v škole nie je, stále je tu ten druhý. A tak sme celý školský rok hľadali poklad priateľstva a nakoniec sme ho aj úspešne našli. Či nám ho pomohol nájsť ujo vírus, alebo sme ho našli preto, lebo sme sa úprimne o to usilovali, zostane záhadou. Ale jedno vieme, už nechceme byť len 21 žiakov, ale 21-členný tím, ktorý drží vždy spolu.

List napísala Lenka Rišová, pedagogička; skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2024/2025
žiaci 2. triedy, ZŠ Rosina č. 624

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Dominik poslal mladšiemu bratovi stavebnicu Lego do nemocnice**

Všetko sa to začalo cez víkend. Lukiho bolelo hrdlo a necítil sa vôbec dobre. Rodičia rozmýšľali, či majú ísť na pohotovosť ale nakoniec ocino vzal Lukiho k pediatričke. Lekárka mu povedala, že má angínu, a predpísala mu antibiotiká. Na chvíľu sa zdalo, že sa to zlepšuje, ale už v utorok sa na Lukíkovom tele objavili malé červené bodky – petechie, čo sú drobné kožné výrony. Mamina hneď vedela, že niečo nie je v poriadku. Po rýchlej návšteve lekára ho poslali do nemocnice, kde mu urobili všetky potrebné vyšetrenia. Lekári sa rozhodli, že tam musí zostať, aby ho mohli dobre sledovať a liečiť. V nemocnici sa

však Luki veľmi nudil. Nemal tam žiadne hračky a bolo mu smutno. Preto som sa rozhodol, že mu pošlem svoju Lego stavebnicu. Keď ju dostal, bol naozaj šťastný a veľmi si to vážil. Poslal mi dve správy – jednu ďakovnú a druhú trochu smutnú. Veľmi ho začali bolieť nohy a petechie sa zhoršovali. Veľmi som sa o neho bál. Spolu s ocinom sme išli za Lukim na návštevu a priniesli sme mu nové dieliky do Lega, aby sa zabavil. Povzbudzovali sme ho a snažili sme sa ho rozveseliť. Neviem, ako to všetko dopadne, ale verím, že sa Luki uzdraví a čoskoro budeme všetci spolu, šťastní a zdraví.

List napísal a skutok vykonal Dominik Holbus, v šk. roku 2024/2025
žiak 3. triedy, ZŠ Andreja Hlinku, ul. Černovských martýrov 29, Ružomberok

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Jeden za všetkých, všetci za jedného**

V našej triede sa stretávajú výborní športovci, nadaní matematici, talentovaní hudobníci a aj šikovní jazykári, no najkrajšie na mojej triede je to, že aj keď sú ako jednotlivci súťaživí, dokážu vytvoriť silný kolektív, ktorý si navzájom pomáha, dôveruje a podporuje sa. Na konci tohto školského roka sa opäť uskutočnil Beh olympijského dňa, pri ktorom triedne kolektívy odbehnú spolu jedno kolo na našej bežeckej dráhe. Dôležité nie je len meranie času, ale aj to, aby dobehli všetci žiaci v triede, pretože stopky sa zastavia, až keď cieľovú čiaru prejde aj ten posledný, najpomalší žiak. Tento rok sa pre nás beh stal výnimočným. Moji ôsmaci štartovali ako predposlední a s napätím sledovali, ako bežia ostatné triedy. Naša trieda má jedného žiaka, Alexa, ktorý nepatrí medzi najrýchlejších. Jeho telesná schránka mu nedovoľuje dosahovať excelentné športové výkony, avšak jeho odhodlanie

a chuť zúčastniť sa sú obdivuhodné. Nikdy sa nevyhovára na svoju nadváhu a vždy sa snažil podať maximálny výkon. Ostatní žiaci si uvedomovali, že Alex dobehne ako posledný, a tak prišli za mnou s nápadom: „Pani učiteľka, my nebudeme bežať ako ostatní. Pozrite sa, oni sa predbiehajú, ale nakoniec musia čakať na toho, kto je posledný.“ Zvolali si improvizovanú poradu a rozhodli sa: „Alex, ty pobežíš prvý a my všetci ostatní za tebou. Takto dobehneme všetci naraz.“ Na Alexovej tvári bolo vidno prekvapenie, vedel, že jeho spolužiaci sa budú musieť brzdiť kvôli nemu. Keď sa postavil na štartovaciu čiaru, bol odhodlaný podať svoj najlepší výkon. Po zakričaní „štart“, Alex vyrazil vpred a bežal najrýchlejšie, ako vedel. Ostatní bežali buď vedľa neho, alebo za ním; nikto sa nepredbiehal, ale všetci sa navzájom podporovali. Bolo počuť povzbudzovanie: „Pridaj, pod“,

dokážeš to!“ A Alex to naozaj dokázal. Napriek tomu, že nepatrí k najrýchlejším športovcom triedy, svojím odhodlaním a podporou od svojich spolužiakov ukázal, aké je skutočné priateľstvo a súdržnosť. Hoci

on určoval tempo celej triedy, čas, ktorý dosiahli, bol rovnako dobrý ako čas ostatných tried... Moji žiaci síce nezískali ocenenie za najrýchlejšie odbehnuté kolo, ale ja som nikdy na nich nebola pyšnejšia...

*List napísala Mg. Martina Horváthová, pedagogička; skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2024/2025
žiaci 8. triedy, ZŠ Diviaky nad Nitricou 121*

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin Milanka vedie Krúžok prvej pomoci

Milanka je nadšenkyňa Červeného kríža, cez víkendy chodila na ich kurzy „načúvať“ a robiť figurantku pri výuke. Milanka dotiahla na kurz aj mňa, svoju triednu učiteľku. Po absolvovaní kurzu dostala nápad, aby sme na škole otvorili krúžok, kde budeme spolužiakov učiť, ako prvú pomoc poskytnúť. Milanka vedie krúžok sama pod mojím dohľadom

a s mojou pomocou. Zabezpečuje pomôcky na výuku, ktoré vyzerajú ako ozajstné odpadnuté prsty, krv, zlomeniny a pod. Naučila žiakov dávať KPR na profesionálnej figuríne, ktorá je jej vlastná. Takto šíri svoje vedomosti medzi spolužiakmi a obetuje svoj voľný čas, aby ich mohla naučiť, ako zachrániť život.

*List napísala RNDr. Andrea Kozáková, pedagogička, skutok vykonala Milana Zvierieva, v šk. roku 2024/2025
žiačka 8. triedy, ZŠ Školská 257, Dunajská Lužná*

VIII. kategória **DOBRÝ ČIN NA NETE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Bezpečný internet
- ♥ Sociálne siete a šírenie informácií, správ, fotiek
- ♥ Anonymita online sveta
- ♥ Kyberšikana
- ♥ Závislosti od počítačových hier, sociálnych sietí
- ♥ Vytvorenie či nasledovanie výzvy
- ♥ Prospešné aktivity v online svete
- ♥ Informácie, inšpirácie a rady nájdete na www.beznastrah.online

Teší nás váš záujem o príbehy v kategórii Dobrý čin na nete. Veľmi by sme ocenili vašu spoluprácu pri reportovaní aktivít v tejto kategórii. Každý report pre nás znamená možnosť uchádzať sa o finančnú podporu a tak pokračovať v projekte.

Podporte nás, prosím, a pripravte s deťmi krátky dotazník /3 otázky ANO /NIE odpovede/ na overenie skúsenosti v tejto oblasti. Všetky podklady nájdete na našom webe www.detskycin.sk pri príbehoch v kategórii Dobrý čin na nete.

Vopred všetkým ďakujeme!

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ ČIN NA NETE

Dobrý čin na nete **Palec hore za dobrý skutok**

Tento príbeh je dôkazom toho, ako malé veci môžu mať veľké pokračovanie. O tom, že dobro sa naozaj opláti, sa presvedčili piatáci z 5. B viackrát, keď ich dobrý skutok a milá fotka s gestom PALEC HORE ZA DOBRÝ SKUTOK zaujala až za oceánom. Žiaci 5. B našli pri upratovaní hradného parku dron. Vincent ho objavil v lístí pod vysokým stromom. Všetci si uvedomili, že dron má veľkú finančnú hodnotu, no obrovskú hodnotu majú predovšetkým fotky a videá pre človeka, pre ktorého tieto zachytené spomienky veľa znamenajú. Spolu s p. učiteľkou sa deti rozhodli využiť silu sociálnych sietí. Za krátky čas sa majiteľ prihlásil a s piatakmi si dohodol osobné stretnutie. Bol šťastný, že sa mu vrátili s dronom aj fotografie a s nimi aj spomienky. Bolo to zaujímavé stretnutie, lebo pán Dávid sa podelil so žiakmi o cestovateľské zážitky, odmenil ich sladkosťami a urobil si s nimi fotku na pamiatku – jednoduchú milú fotku s gestom „palec hore“, ktorá bola uverejnená na oficiálnej stránke školy. Čo ale nasledovalo potom, prekvapilo všetkých. Ich dobrý skutok a milá fotka s gestom PALEC HORE zaujala až za

oceánom. Thumbs up for kindness – Palec hore za dobrý skutok – je logom neziskovej organizácie THE LUNCH WITH LYNCH FOUNDATION, NJ, USA, ktorá pomáha deťom sprostredkovať vzdelávacie zážitky prostredníctvom vzdelávacích príležitostí v triede aj mimo nej a zároveň inšpiruje deti konať dobro a dobré skutky v rámci komunity. Zakladateľ nadácie sa po vzhliadnutí fotky rozhodol odmeniť deti balíčkom láskavosti za dobrý skutok a zaslal im do školy náramky s ich logom THUBSUP4KINDNESS, aby ich inšpirovali k ďalším dobrým skutkom. Stali sme sa tak súčasťou ich projektu PALEC HORE ZA DOBRÝ SKUTOK. V balíčku deti dostali aj iné drobnosti, ktoré ich veľmi potešili. Jednou z nich bola jedinečná kniha s názvom IT IS OK TO BE DIFFERENT, ktorá nesie dôležité posolstvo dnešnej doby: Je v poriadku, ak si iný ako ostatní. Tak sa začal písať nový príbeh a spolupráca s neziskovou charitatívnou organizáciou a s piatakmi z New Jersey, USA, za oceánom. Niekedy aj malé veci môžu mať veľké pokračovanie a byť začiatkom nových veľkých projektov. Pretože konať dobro sa naozaj opláti.

List napísala Zuzana Jančová, pedagogička; skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2024/2025
žiaci 5. triedy, ZŠ Ul. sv. Michala 42, Levice

B
LIST

Dobry čin na nete
Keď písanie na instagrame začalo byť nebezpečné

Jedného upršaného dňa sme s mojimi kamarátkami hrali takú hru, ktorej hlavná myšlienka bola asi dosť odvážna, no v našich očiach to bola sranda. Dohodli sme sa, že napíšeme nejakému chlapcovi na IG. Ja, najodvážnejšia z nich, som napísala, samozrejme, ako prvá. Veď nech je sranda! Písala som si s tým chlapcom o všeličom a zdalo sa mi, že je všetko v pohode. Až mi raz napísal: „Nepošleš mi nudes?“ V hlave som mala zrazu milión myšlienok a otáznikov ešte viac. Samozrejme som si ho okamžite blokla. No rodičom som sa to bála povedať a dodnes to nevedia. Nie preto, že by boli nahnevaní, ale hanbila by som sa za takú hlúposť. Rodičia sú mi vždy oporou a vďaka nim som vedela, že ho mám zablokovať a viac o ňom nepočuť. No bolo to pre mňa riadne

poučenie a hlavne som pochopila význam slov mojich rodičov aj význam tvrdenia dospelákov, že sociálne siete sú nebezpečné a musíme dávať o sebe minimum informácií, aby sme boli chránení a nedostali sa do problémov. Preto som sa rozhodla zverejniť môj príbeh, lebo si myslím, že do takej nástrahy môže ktokoľvek padnúť a nie vždy sa z nej dokáže sám dostať. Berte to ako jedno varovanie pre tisícky mladých ľudí, berte to ako moju pomoc vám, berte to ako výkričník nad vašimi klikmi v sociálnych sieťach. Je to naozaj zlý pocit, a preto musíme byť opatrní v komunikácii na nete s kýmkoľvek. Ja už to viem, naozaj som už opatrná a mám pred sociálnymi sieťami rešpekt.

Anonymný príbeh

C
LIST

Dobry čin na nete
TikTok komunita podporila tanečníčku pozitívnym smerom

Som obyčajné rómske dievča, mám 15 rokov, pred pár rokmi ma začal baviť tanec. Už ako malá som k nemu inklinovala, no hanbila som sa k tomu priznať, nemala som odvahy, stále som sa podceňovala... S obdivom som po večeroch sledovala, ako na TikToku dievčatá spievajú a tancujú. Veľmi som im závidela odvahy a zároveň som sa nimi inšpirovala, skúšala som nové prvky a trénovala som. Veď sa vraví, že keď človek chce, všetko sa podarí. Tak som sa snažila, vedela som, že sa nemiem vzdať, ani ma nič nesmie odradiť, skrátka je to v mojich rukách. Prešlo veľa času a ja som sa konečne rozhodla, že tie tance skúsím natočiť a pozriem si, či je to dobré. Točila som hiphop a afro. A keď som zverejnila prvé videá, bála som sa hejtov i tešila som sa na možné povzbudivé slová. Všetko sa to vo mne bilo. Uznávam, že nie každému sa musí páčiť môj tanec, len musím vedieť ustáť kritiku. A tak som sa naučila spracovať

aj tento pocit. No hlavné je to, že som si získala veľa priaznivcov a práve tí si ma veľakrát zastanú alebo nasmerujú debatu pozitívnym smerom, čo je úplne super. V tieto dni už môžem povedať, že viem, že na nete si musíme dávať pozor, s kým a ako komunikujeme, čo sa mi nepozdáva, stopnem, bloknem, neriešim a zároveň sa deň čo deň teším na mojich fanúšikov. Tí mi dali prezývku „Lilzzy“. Veľmi sa mi páčila a časom som sa rozhodla, že si ju dám na TikTok ako poďakovanie všetkým mojim fanúšikom, ktorí ma podporujú, radia mi, rozumejú mi a vymysleli mi takúto super prezývku. Možno si ju zas raz zmením, ale dovtedy ma tam takto určite nájdete. Týmto chcem poďakovať aj mojim rodičom, ktorí usmerňovali a usmerňujú moje kroky na internete a vždy sú mi oporou, keď mám problém, preto sa cítim v bezpečí a trénujem tanec, ktorý ma veľmi baví.

List napísala Lilien Mirgová, v šk. roku 2024/2025
žiacka 8. triedy, ZŠ Za vodou, 14, Stará Ľubovňa; skutok vykonal komunita fanúšikov na TikToku

D
LIST

Dobry čin na nete
Elenka zasiahla do konverzácie, keď zbadala urážlivý komentár

Volám sa Elena a som siedmačka. Na internete som v komentároch k jednému videu videla urážlivý komentár. Dotyčnému komentujúcemu som napís-

ala, že to nie je v poriadku niekoho takto hrubo hodnotiť, ani urážať. Odvtedy som sa u neho s vulgárnym komentárom nestretla.

List napísala a skutok vykonal Elena Šoltysová, v šk. roku 2024/2025
žiacka 7. triedy, ZŠ Povýšenia sv. Kríža, Smreková 38, Smižany

E
LIST

Dobry čin na nete

Martin uči babku pracovať bezpečne s internetom

Volám sa Martin. Som siedmak. Moju babku mám veľmi rád, preto jej často pomáham s prácou na internete – objednávať produkty, lieky a rezervovať si e-času. Tiež jej rád vytlačím dokumenty, ktoré potrebuje. Nedávno som jej zriadil účet na Messengeri. Myslím si, že internet je dobrý pomocník, ale zlý pán.

Na internete často číha nebezpečenstvo nielen na deti, ale aj na starších ľudí. Napomínam preto babku, aby nenaletela nejakému ďalšiemu podvodníkovi. Babka totiž často objednáva produkty z internetu. Raz však na internete naletela jednému podvodníkovi. Odvtedy je už poučená a práca s internetom jej už ide lepšie.

*List napísal a skutok vykonal Martin Melega, v šk. roku 2024/2025
žiak 7. triedy, ZŠ Povýšenia sv. Kríža, Smreková 38, Smižany*

Škola:	Trieda:
--------	---------

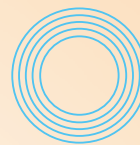
Zaznamenajte, prosím,
počet pridelených hlasov
k jednotlivým listom.

KATEGÓRIE	LIST A	LIST B	LIST C	LIST D	LIST E
1. ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA					
2. POMOC V RODINE					
3. POMOC ROVESNÍKOM					
4. POMOC ĽUĎOM					
5. POMOC PRÍRODE					
6. DOBRÝ NÁPAD					
7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN					
8. DOBRÝ ČIN NA NETE					

Počet hlasujúcich detí celkovo:

Podpis pedagóga:

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré svojím dobrým skutkom
podporili dobro.

všetkým deťom, ktoré si všimli dobré skutky iných detí
a napísali o nich.

pedagógom, že sa s deťmi rozprávali a motivovali ich,
aby sa zapojili do ankety.

všetkým dospelým, ktorí deti citlivo
a s láskou ocenili.

všetkým detským porotcom za podporu dobrých skutkov
hlasovaním v detskej porote.

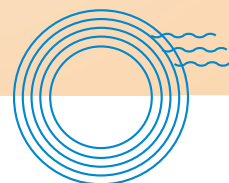
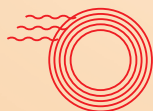
všetkým projektovým partnerom, priateľom, známym
i neznámym ľuďom za podporu projektu.

Radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie o projekte:

OZ Detský čin roka
Námestie SNP 17, 811 06 Bratislava
Magdaléna Fábryová – koordinátorka projektu
Mobil: 0907 797 236
e-mail: magda.fabryova@detskycin.sk

www.detskycin.sk

detský čin roka